ISSN 0132-4462

1988 ЛИСТОПАД № 21

Перець

Мал. В. ШИРЯЄВА

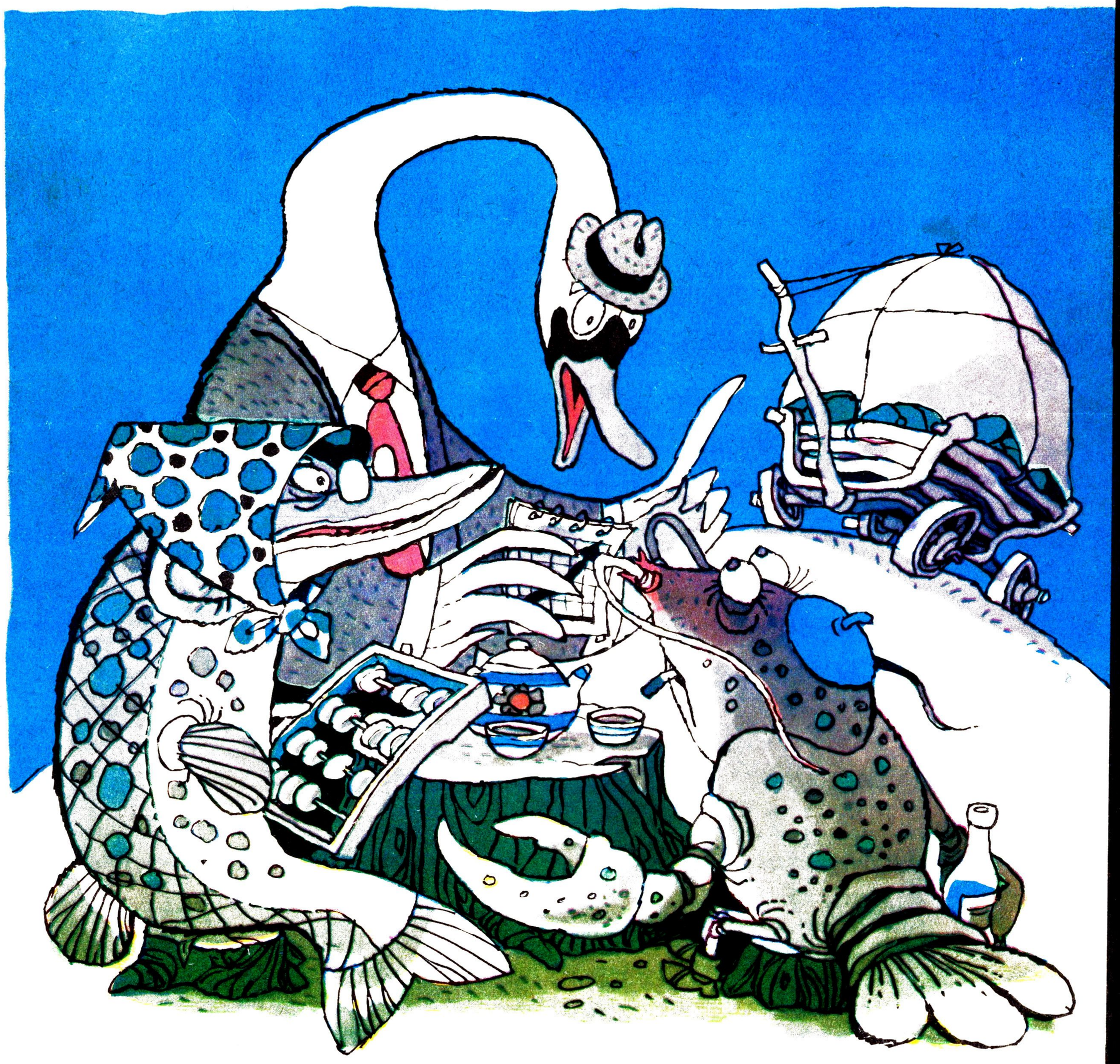

— На порядку денному у нас одне питання: як нам перейти на госпрозрахунок?

СЛОВО ПРО ОНОВЛЕННЯ

(Мовлене од серця Перця до читача)

Зі святом Жовтня, друже мій читачу,
Вітаю щиро, як було не раз,
Але при цьому ще й таке відзначу:
Це свято — обновилося для нас!

Я ось що маю, дорогий, на оці:
І ми, і зміна юна та мала —
Всі знали: у сімнадцятому році
Жовтнева революція б у л а,

А ми при ній — уже неначе збоку,
Сказать би, спадкоємці вже її,
І, вдячність відчуваючи глибоку,
Лиш пожинаєм щедрі врожаї...

Та ось по Жовтню стали ми звіряти
Усі свої слова, усі діла
(Бо вже навчились гарно святкувати,
Та з цього користь — начебто мала).

Поглянули тверезими очима,
Як і диктує невблаганний час,
Які у нас набутки за плечима,
Що — перед нами, що — навколо нас,

І рушили у нелегку дорогу
За часом проминулим навздогін,
Аби, догнавши, йти із ним у ногу.
І вже таки дійшли до перемін.

Сказать би, діалектика природи.
Глянь, як воно складається в житті:
З одежею — ще одстаєм од моди,
Зате уже виходять з моди ті,

Що узяли були собі за моду —
Аби лише нагода! — на весь рот
Глаголити від імені народу,
Хоч їх і не просив про це народ...

Пора Весни!.. Хоча тепер і осінь —
Над нами сонце сяє молоде,
Бо: не б у л а, як думали ми досі,
А й нині революція — і д е!

Щоб кожен, як, урешті, і годиться,
Міг з гордістю сказати накінець:
— Я не якась людиноодиниця,
Я на Землі — Хазяїн і Творець!

ЯК НАС МАЛЮВАЛИ ТА РЯТУВАЛИ

В Росії соціалізм справжній, а не видуманий соціалістами, прийшов до влади. Уже самого цього досить для того, щоб вселити страх у серця правлячих класів у всьому «цивілізованому» світі. Але в нинішньому становищі їх страх подвійно обгрунтований, бо ленінські «узурпатори» прийшли для того, щоб чесно здійснити гасла російської революції.

«Колл» — тижневик Британської соціалістичної партії від 29 (16) листопада 1917 р.

Ведучи цю мову, не обмежимося тільки цитатою, яка за епіграф нам послужила — будемо саме на цитати налягати. Але — іншого гатунку. Бо й сьогодні, коли минає 71-й рік нашої революції, не завадить глянути, в якій подобі виводила її перед людські очі західна преса буржуазна та іже з нею.

Перелякані, що можуть втратити союзника, чи не першими заворохобилися на туманному Альбіоні. Подавалося ж це під соусом уболівання за долю Росії, яку більшовицькі «узурпатори» не тільки ввергли в хаос та анархію, а й ладнаються «знищити... як велику державу і віддати її в рабство Німеччині», як уже 8 грудня (26 жовтня) писала лондонська «Морнінг пост». Там же писалося: «Прибічники Леніна узурпували владу в Петрограді, але вони не довели, що представляють усю Росію, і дуже сумнівно, що вони зуміють утриматися при владі. Незалежно від того, впадуть вони чи ні — це одверті вороги Антанти і явні друзі Німеччини. Тому з ними у нас не може бути жодних стосунків.

Союзним державам залишається тільки якимось способом добратися до сердець самих російських людей і тих елементів у Росії, які вірні справі союзників».

До «елементів» добиралися потаємно — щоб організовувати з ними змови проти Радянської влади; до сердець «самих російських людей» добиралися відкрито — кулями та багнетами.

Але це — трохи пізніше. А поки що й у Франції прозріли та побачили, що «фактично Росією править потолоч із передмість, покидьки суспільства великих міст». (Паризька «Ілюстрасьон» від 2 лютого 1918 р.) І теж заворохобилися. Військовий кореспондент Г. Домерг, наприклад, не забувши спочатку сльозу співчуття кулаком утерти, тут же мужньо затряс ним, закликаючи союзників звалити на свої плечі справу порятунку здичавілої Росії, поки тієї почесної турботи інші не встигли на себе повністю перебрати. «Що станеться,— репетував він,— із цим розшалілим народом? Що станеться з цією прекрасною країною, яка стала жертвою беззаконня? Зло величезне: воно таке ж величезне, як і охоплена ним територія. До того ж воно проникло так глибоко, що його доведеться випікати гарячим залізом. Саме це намагаються робити німці. Але наш обов'язок — не допустити, щоб турботу про це взяли на себе вони. Йдеться про НАШІ інтереси і НАШУ безпеку. Йдеться також про нашу честь... Треба діяти якомога скоріше, щоб вирвати цих нещасних, цих заблудлих із-під впливу нашого ворога, і знову підкорити їх, хочуть вони цього чи ні, для порятунку як їх самих, так і нас».

Рятувати треба було — просто гвалт! Зокрема, і од «єврейської змови». Але — на тобі! — у газеті «Матен» від 24 липня 1919 р. повідомляється: «В районі Могильова радянські власті наказом провели соціалізацію польських і єврейських дітей; їх офіційно реквізували і зібрали в притулки, де приневолювали до важкої праці. Коли в цьому районі поширилась епідемія сапу, комісари примусили маленьких невільників годуватися м'ясом дохлої скотини. І тут під приводом боротьби з епідемією Могильовська рада наказала негайно ж розстріляти всіх хворих дітей».

Це не в'язалося з вищезгаданою «змовою», зате не суперечило головному: більшовики і їхня революція — витвір сатани...

Хоча й із запізненням (бо Англія, Франція та Америка уже кинулися-таки нас, нещасних та заблудлих, рятувати), але у США взялися освітити питання на дуже високому рівні — щоб усім здалеку було видно: що ж то в Росії коїться; кого від чого і від кого рятувати треба; кого та чого й інші народи, як чорт ладану, боятися мають. Рішенням американського сенату на початку 1919 р. була призначена спеціальна комісія, у яку ввійшли сенатори Овермен (голова), Кінг, Уолкот, Нельсон, Стерлінг і майор Юмс. У лютому-березні в приміщенні сенату США ішло «розслідування» з допитом свідків. Дуже скидалося на суд над Жовтневою революцією. Звучали там і правдиві голоси, але вуха сенаторів були в інший бік нашорошені: на те, що інтервентів на визволителів перелицьовувало, заради чого, власне, усе й затівалося.

Засідання 12 лютого. Саймонс, колишній настоятель методистської єпископальної церкви в Петрограді, так свідчить:

— Я багато разів переодягався в одежу російського робітника і одягав російську сорочку, що доходила майже до колін. Я натягав старий капелюх із опущеними крисами і одягав нікелеві окуляри, так що моя сестра казала, що я справді схожий на більшовика. В такому уборі я виходив із дому, штовхався серед людей і слухав їхні розмови... На підставі спостережень ми дійшли висновку, що більшовицька революція була значною мірою зобов'язана своїм успіхом теророві...

Сенатор Кінг цікавиться, що той може сказати про так звану вільну любов, запроваджену більшовицькими декретами.

САЙМОНС. Їхню програму ви знайдете в Комуністичному маніфесті Маркса й Енгельса. До нашого від'їзду з Петрограда вони, якщо вірити звітам газет, уже ввели досить визначені положення, які регулюють так звану соціалізацію жінок: кожна жінка від 18 до 45 років повинна з'явитися в комісаріат, звідки вона, незалежно від її бажання чи небажання, передається чоловікові, з яким і повинна з тих пір жити...

КІНГ. Значить, просто кажучи, більшовицькі червоноармійці і самці-більшовики крадуть, гвалтують і розбещують жінок скільки їм заманеться?

САЙМОНС. Звичайно, вони це роблять.

Через два дні уже торговий комісіонер Р. Сіммонс витійствує — домальовує картину:

— Найганебнішим фактом, джентльмени, є націоналізація жінок. У мене є в перекладі два документи, із яких перший опублікований у офіціальному органі «Известия». В ньому сказано таке: «...дівчина, що дійшла 18 літ і не вийшла заміж, зобов'язана під страхом найсуворішої кари зареєструватися в бюро вільної любові при комісаріаті пильності... Чоловіки між 19 і 50 роками мають право вибирати з числа зареєстрованих жінок, навіть без згоди останніх, в інтересах держави».

Високопоставлений свідок, колишній посол у Росії в дні Жовтня, торговець зерном за фахом, Д. Френсіс іще кілька густих мазків наляпує:

— Більшовики не заслуговують визнання, не заслуговують навіть того, щоб з ними велися дипломатичні відносини... Вони вбивають кожного, хто носить білий комірець, хто отримав освіту або хто небільшовик. В ряді губерній націоналізують жінок... Я знаю, бо бачив це в офіційних виданнях Радянського уряду...

Картина вимальовується така, що далі уже нікуди: од більшовиків треба рятувати усіх, хто тільки сам не більшовик.

Правду кажучи, Д. Френсіс брався за це, іще в Росії перебуваючи — як один із учасників «змови трьох послів». Задумувалося тоді підготувати повстання в Москві та інших містах і заарештувати Радянський уряд. До не святої трійці іще входили: од Франції — посол Ж. Нуланс, од Великобританії — Б. Локкарт. Останній був першою скрипкою в тому тріо. Тож цілком доречно буде і його отут процитувати. На закінчення.

У виданій в 1933 р. книжці «Британський агент» Б. Локкарт пише: «Важливо зрозуміти, що з самого початку революція в Росії була революцією народу... Крім того, ця революція була революцією за землю, за хліб, за мир...

Стосовно до ситуації в Росії, це така азбучна істина, що тільки скрутність нашого власного становища на Заході може виправдати дурість усіляких наших планів, на зразок безглуздої затії з висадкою експедиційного корпусу в Архангельську. До цих дурнів я зараховую й себе».

Багато хто тепер і на революцію нашу, і на нас самих іншими, ніж навіть іще кілька років тому, очима дивиться. Але не перевелися й такі, що не проти були б повчити нас, як жити маємо; є й такі, що дуже хотіли б і нині, як і 71 рік тому, образом нашим людей страхати.

Що ж, Роберт Гамільтон Брюс Локкарт мав не тільки підстави, а й повне право дурнем себе назвати. Називати ж так когось ми права не маємо. Та й правила гарного тону не дозволяють цього зробити. Будемо просто сподіватися, що й ті, хто ще й досі розуму не набрався, теж порозумнішають.

А нам, як сказав поет,— своє робить. Для того, щоб (див. епіграф) чесно здійснити гасла революції. Тепер це тільки од нас самих залежить.

Дм. МОЛЯКЕВИЧ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

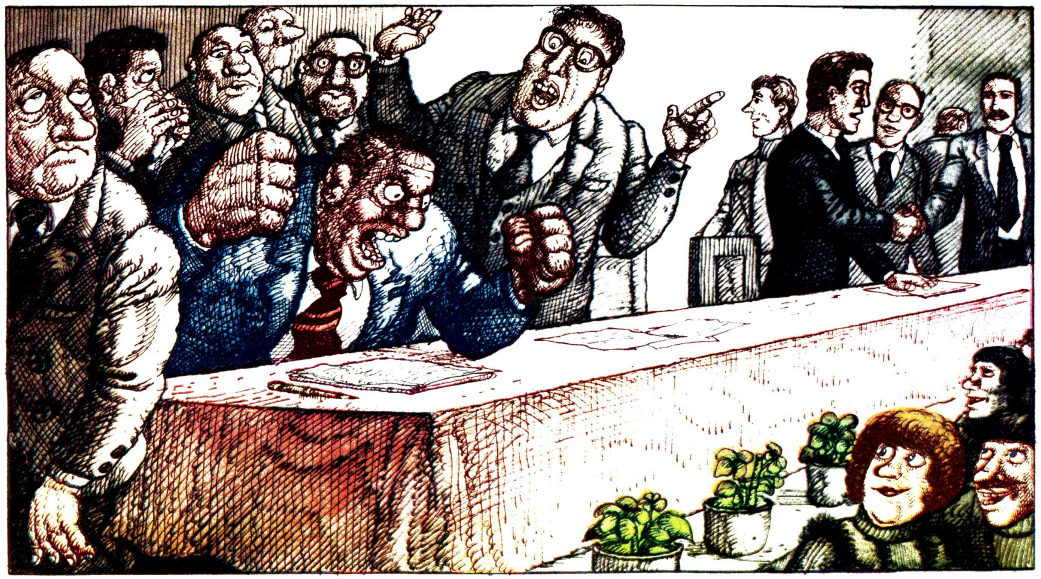

— А казали, що голосуватимете за мене обома руками...
— Так голосування ж було таємним!

ЧЕРВОНОПРАПОРНА БУЛЬКА

А ПОЧАТКУ нинішнього року Віталій Дмитрович Безносюк склав із себе повноваження начальника управління «Київплодоовочпром» і урочисто відбув в одну з соціалістичних країн, де погодився представляти інтереси всього Радянського Союзу на ниві експорту-імпорту овочів та фруктів.

Водночас слідчі органи склали з себе великий клопіт: закінчили розслідування й передали до суду кримінальну справу про розкрадання державних коштів в особливо крупних розмірах колишніми підлеглими Віталія Дмитровича — службовими та матеріально відповідальними особами з Мінського оптово-роздрібного плодоовочевого комбінату (ОРПК) м. Києва, комбінату, котрим до свого виходу на всесвітську орбіту — ще два з половиною роки тому — якраз у розпал злодійських акцій згаданих осіб — керував В. Д. Безносюк.

Це була третя справа, пов'язана із Мінським ОРПК. Фігуранти перших двох на той час уже відбували своє у буцегарні й у залі суду з'являлися як свідки — лише, на відміну од інших ста п'ятдесяти свідків, під конвоєм.

І в той час, як Віталій Дмитрович Безносюк прилучався до міжнародних плодоовочевих проблем, його ім'я не раз звучало в суді'у зв'язку із проблемами внутрішнього, переважно кримінального характеру, які вигулькували при аналізі діяльності і Мінського ОРПК, і «Київплодоовочпрому» в цілому...

І. Про те, як ніщо перетворювалось на гроші

Пізнього вересневого вечора, коли над Києвом мерехтіло голубе телевізійне сяйво — це трудящий люд, мужньо переборюючи дрімоту, дивлявся програму «Час»,— у недалекому від столиці вишгородському селі Старих Петрівцях, а точніше — на тому його кутку, де розміщалися споруди овочесховища, продовжувало нуртувати життя. До воріт, прикрашених вивіскою «Мінський ОРПК м. Києва», одна за одною під'їздили вантажні та легкові машини, з них енергійно вискакували мужчини у дощовиках, нейлонових півпальтах і джинсових куртках і, ковзаючись по роздавленій картоплі та капустяному листу, цілеспрямовано простували до кабінету завідуючого. За кілька хвилин мужчини бігцем відвідували вагову, де їх приязно зустрічала молода і гарна вагарка, після чого сідали в авто і, осяваючи кабіни гарячковим блиском очей, відбували в осінню пітьму...

Віталій Дмитрович Безносюк в інтер'єрі «Київплодоовочпрому»

Останнім того вечора виник перед Леонідом Володимировичем Шостаком міцний рум'яний молодець у плащі з дуже відстовбурченими кишенями.

— Ого! — схвально сказав завідуючий овочесховищем, з любов'ю дивлячись на кишені. — Скільки?

— Чотири тисячі без сорока копійок! — гордо відповів молодець. — За двадцять тонн.

Він добув із-за пазухи кілька пожмаканих папірців і ляпнув ними об стіл завідуючого.

— А що це за Кривенко та Ганенко? — запитав Леонід Володимирович, зазирнувши у папірці. — Щось я таких серед шоферні не пригадую. Якісь нові? Звідки?

— А звідси! — із смішком постукав себе пальцем по лобі власник відстовбурчених кишень. — Як і номери машин.

— Ну, Федоре Семеновичу, ти даєш! — зареготав і собі Шостак. — Отже, на двох менше при дільбі...

— Що, вже дає? Уже ділимо? — ввірвався до кабінету добродій у засмальцьованому халаті. — Ви ж про мене...

— Не забудемо, не забудемо,— запевнив його Федір Семенович і став витягати з кишень пачки грошей. — Нашого рідного завскладом громадянина Семеняка ми ніколи не забу...

— Тьху-тьху-тьху! — затьхукав через ліве плече Семеняк. — Тіпун тобі на язик, Олифір! Скільки можна говорити: не громадянин, а товариш Семеняк, товариш, товариш!..

Продовження на стор. 4.

Продовження. Поч. на стор. 3.

— Не будь таким забобонним, Петю,— суворо зауважив Шостак,— а то слини не вистачить. Та й кабінету мені не запльовуй. Кажу тобі ще раз з усією відповідальністю як твій керівник і... кгм... парторг усього комбінату: наша сила і наш добробут — у нашій єдності. Поки ми разом — усе буде гаразд. Ну, давай, Олифір, діли наші тисячі...

...Трималися вони разом досить довго. Не місяць і не рік. І ділили довго й багато. Лише за три сезони заготівлі картоплі для киян — 1983—1985 років — украли сто двадцять тисяч карбованців. І якщо тепер легко і просто реконструювати будь-яку подію, будь-який епізод із насиченого лиходійством життя злочинної групи, то слідству довелося в буквальному розумінні перерити сотні тонн гнилизни у складах Мінського плодоовочевого комбінату, перегорнути десятки тисяч різних фінансових документів, щоб виловити серед них тисячі фальшивих, провести масу експертиз — судово-бухгалтерських, почеркознавчих, агрономічно-технологічних — навіть із врахуванням даних гідрометеорологічної служби (позаяк високий — за паперами — рівень вологи гнилі з овочесховища деякі меткі агрокерівники невимушено пояснювали складними погодними умовами)...

І ось тоді вони заговорили. Зарепетували. Заголосили, звалюючи вину один на одного.

Вони — це завідуючі овочесховищем у Старих Петрівцях Беліньский і Шостак, завідуючі складами цього ж сховища Семеняк, Сальник і Пелиховський, завідуючий складом експедиції комбінату Олифір, завідуюча складом буртмайданчика у селищі Димері Богдан, вагарка Бойко.

Це — заступник старшого бухгалтера Іванківської районної заготконтори Кузьменко, заготівельники Ткаченко, Троценко, Давиденко, Скопич, Марченко, Тимошенко, Чеховська, Белісова, Топорищева, Зайченко, Романенко.

А ще — водії-експедитори Київського автотранспортного підприємства 23057 Мовчун, Михальчишин, Бятець, Клюско, Левченко, Чеховський, Борисенко, Чуба, Скочинський, Мартиненко, Страдний, Коломієць і примкнулі до них автослюсар Кузнець і шофер із взуттєвої фабрики імені 10-річчя комсомолу України Злиденний.

І стало цілком ясно і зрозуміло, що і як діялося у Мінському оптово-роздрібному плодоовочевому комбінаті при беззастережному й повному потуранні директора Віталія Дмитровича Безносюка.

Як бачимо, група ділителів украдених грошей чітко ділиться на три фахових підгрупи: власне дячі оптово-роздрібного комбінату, заготівельники та водії-експедитори. Усі вони залежали одні від одних: заготівельники — від водіїв-експедиторів, ті — від заготівельників і разом — од благодійників із комбінату. Бо, які б не замислили вони хитрощі комбінації та махінації з метою вилучення у держави грошей, без документального прикриття обійтися було неможливо. Таке прикриття — звісно, химерне, оскільки давно відомо, що скільки б мотузкові не витися... — давала фірма, давало ОРПК.

А там — справжні фахівці, справжні аси. Усі — з вищою освітою (опріч, зрозуміло, вагара, та й та мала середню спеціальну підготовку) і з колосально розвиненими потребами. Потреби сформували ініціативу, ініціатива спустилася вниз і, безуспішно понишпоривши серед чесних людей, таки зіткнулася з готовністю периферійною, котра, задерши писок, принюхувалася до віянь згори: чи не запахне десь взаєморозумінням? Запахло досить швидко, й ініціатива одних і готовність інших дуже скоро стали діяннями. Кримінальними діяннями.

Наслідки цих діянь кожен із нас не раз відчував на собі, коли приходив до овочевого магазину, сподіваючись узяти кілька кілограмів добірної картоплі, яка б на пательні вкривалася рівним ніжним рум'янцем, а зварена в каструлі, пахкотіла б дивовижним ароматом, котрий можна порівняти хіба що із запахом свіжоспеченого хліба. Прийшовши ж до магазину з такою, здавалось би, не дуже високозльотною мрією, хіба не впиралися ми поглядом у порожні полиці або — в іншому випадку — чи не втікали чимдуж із торговельного закладу, затиснувши носа, щоб не очманіти від дикого смороду, котрий видавав контейнер із чимось чорно-зеленим, що продавці уповні серйозно іменували картоплею?!

Так от, не сумніваймося: це — результат отих самих діянь. Відсутність у продажу картоплі, та й інших аж ніяк не екзотичних дарів землі, або навпаки — присутність цих дарів, однак чавлених-перечавлених, напівзгнилих і покритих землею,— усе це однаково свідчить і про високі особисті потреби деяких плодоовочпромівців, які вони задовольняють криміногенними шляхами, і водночас про високий рівень безвідповідальності іншої їх частини.

Сама ж справа, доручена «Плодоовочпрому», у принципі проста і ясна, мов картоплина: забезпечувати населення вдосталь високоякісною плодоовочевою продукцією та бульбою, сиріч картоплею. Усе це він має чітко здійснювати через свої оптово-роздрібні комбінати. В сезон масової заготівлі поставки йдуть із колгоспів і радгоспів, а також від населення. Про колгоспи й радгоспи ми ще згадаємо. А от про «людську», як її називають, продукцію треба сказати саме тут, оскільки це на ній паразитують і наживаються під овочпромівським прикриттям злодійські компанії.

Річ у тім, що для закупки у людей тієї ж картоплі заготівельники отримують від своїх контор готівку. По дві-п'ять тисяч кожні п'ять-сім днів. Уловлюєте? Живі ж гроші! Ах, не вловлюєте... А Шостак, Олифір та іже з ними вловили.

І... Що робить під їхнім керівництвом заготівельник? Заготівельник бере кулькову ручку і, примостившись десь на базарному пригінку, чи за столиком у кафе, чи на підвіконні в заготконторі, де завгодно,— складає список людей, котрі буцімто здали йому картоплю, а він їм так само буцімто відрахував по 20 копійок за кілограм. Це тяжка праця, позаяк треба придумати побільше прізвищ неіснуючих сільських трударів. Коли нібито-здавачів і начебто-картоплі набирається достатньо — з півсотні прізвищ і, скажімо, десять тонн,— заготівельник витирає піт із чола і вже значно швидше оформляє транспортну накладну на виданого шофера і виганний номер автомобіля. Із двох тисяч, слинявши пальці, відраховує собі сто-двісті карбованців (це вже хто як себе оцінює), а решту віддає водієві-експедиторові, який давно й нетерпляче тупцює поруч.

Що робить водій-експедитор? Він хвацько сідає в порожню машину й жене — сам або з Олифіром — в овочесховище, де на нього, а точніше — на його кишені,— ревно жде Шостак із своїми завскладами.

Що відбувається в овочесховищі? Там відбувається копітке оформлення буцімто-картоплі, аж до заповнення вагової книги, після чого настає найзвилюючий момент — дільба прибутків. Своє — поменше — отримує водій, своє — побільше — Олифір і своє — відповідно до службового статусу — Шостак і Семеняк. Дещиця перепадає і молодій та гарній вагарці...

Отак ніщо, порожнеча, нуль перетворювалися на гроші. Перетворювалися безліч разів після безлічі безтоварних рейсів. Експедитори так поспішали, що навіть про людське око не виводили з АТП своїх вантажних автомобілів, а для прискорення процесу розкрадання гасали між заготівельниками в Іванківському районі та складами, що знаходилися у Вишгородському, власними або ж тещиними «Жигулями». Кожен мав свій великий інтерес і кожен поважав інтерес іншого учасника картопляної концесії. Хоча траплялися, як і в будь-якому виробництві, деякі накладки. Скажімо, водій-експедитор Мовчун у стані повної ажитації від овочепромівського щастя, котре валило йому до кишень, якось — випадково чи свідомо, хто знає — замотав цілу тисячу. На захист зневаженої справедливості виступив сам завідуючий овочесховищем Л. В. Шостак, який, прихопивши з собою вірного Семеняка, того ж вечора особисто відвідав Мовчуна дома, провів серед нього відповідну виховну роботу й повністю відновив грошовий статус-кво...

Час від часу, коли на складах збиралося заразом стільки фальшивих накладних, що якби за ними була реальна картопля, то нею можна було б тривалий час годувати як мінімум два Києва, і це починало непокоїти навіть врівноваженого керівника сховища, не кажучи вже про полохливого та забобонного завскладом Семеняка, який у такий період безперервно тьхукав, причому не лише через ліве, а й через праве плече,— виникала потреба сплавляти фіктивну кудись подалі.

Скрушно позітхавши, Шостак давав команду водієм-експедиторам везти фальшиві накладні транзитом у підпорядковані ОРПК овочеві магазини Мінського району. За зітханнями Леоніда Володимировича крився великий смуток. І не без достойної на те підстави. Бо разом із накладними плівла транзитом до магазинів половина його законної виручки.

— Любо,— говорив, приміром, водій Чуба завідуючий магазином № 827, прогупотівши до неї в підсобку. — Ось тобі сказали передати накладну...

І тицяв їй засмальцьований папірець.

— Ага,— кивала вона. — Чотири тонни. А де картопля? Ти привіз?

Чуба ліз до кишені й добував звідти жмут таких же засмальцьованих десяток і п'ятірок.

— Ось тобі веліли передати.

Люба ретельно рахувала купюри.

— Ага,— кивала вона. — Рівно триста шістдесят. Якраз по дев'ять копійок за кіло.

І вона здавала гроші до каси. Розумієте? Здавала як виручку за картоплю, якої насправді не існувало, але яку, проте, начебто купили і з задоволенням ум'яли ми з вами. Про що і в цьому, і в інших овочевих магазинах — 805-му, 812-му, 814-му, 817-му, 819-му — були виявлені згодом цілком справно оформлені, хоч, само собою, фальшиві документи. Гроші, поцуплені в державки, входили таким робом до звітності й навіть приносили трудівникам прилавка певний навар у вигляді преміальних за виконання плану. Хоч, природно, й незаконних. А ще точніше — поцуплених у державки премій за здачу державі половини вкраденого у неї ж грошей.

Половини — бо друга половина осідала у відвислих кишенях хапуг у вигляді різниці між закупівельною — 20 копійок за кілограм — і роздрібною ціною, котру платимо ми з вами — 9—10 копійок за той же кілограм.

Ось так і трималися на хвилі сезонного картопляного буму накраписті ділки з Мінського оптово-роздрібного плодоовочевого комбінату. Трималися, зазначимо, досить успішно. Свого начальства вони не боялися. Більше того — поважали його. Оскільки Віталій Дмитрович Безносюк за короткий строк свого директорування в ОРПК створив таку систему господарювання, за якої спокійніснько можна було розгортати найбурхливішу діяльність, безпосередньо пов'язану з будь-якими зловживаннями та розкраданнями.

Причому, як ми вже переконалися, взагалі без картоплі.

(Далі буде).

С. КУДРЯШОВ,
старший оперуповноважений відділу внутрішніх справ УВС Київського міськвиконкому.

М. ПОЛУДЕННИЙ,
старший слідчий слідчого відділу МВС УРСР по Київській області.

В. ЧЕПІГА,
спец. кор. Перця.

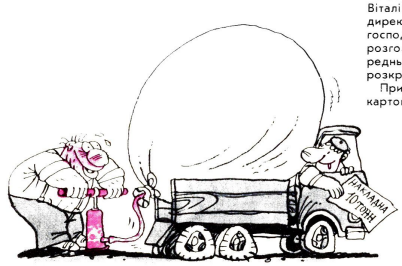

Діють:

КРАСУЛЯ Микола Петрович — директор швейної фабрики.

СИЗИЙ Василь Тихонович — ревізор.

Дія відбувається в кабінеті директора. КРАСУЛЯ сидить за столом. Навпроти — СИЗИЙ.

КРАСУЛЯ. Перевірили? Все перевірили, Василю Тихоновичу? І що? Вміємо працювати, га? Даремно тільки тиждень згаяли. Розумію, така робота. Та чи варто було, га?

СИЗИЙ. Варто Миколо Петровичу, варто.

КРАСУЛЯ. Ну, якщо для того, щоб розписатися у відомості на зарплату,— мовляв, недарма штани протирав,— тоді варто. Але ж в акт писати нічого.

СИЗИЙ. Ви так гадаєте?

КРАСУЛЯ *(насторожено)*. А що?

СИЗИЙ. Нічого, Миколо Петровичу.

КРАСУЛЯ. Звісно, нічого. Ми в передовиках ходимо, у тресті нас хвалять...

СИЗИЙ. Сьогодні — хвалять, завтра...

КРАСУЛЯ *(перебиваючи)*. А що завтра?

СИЗИЙ. Нічого. Життя, знаєте...

КРАСУЛЯ. Договорюйте, договорюйте, Василю Тихоновичу.

СИЗИЙ. Ніби ви самі не знаєте. Премії ж одержуєте.

КРАСУЛЯ. Одержуємо. Хто ж відмовиться.

СИЗИЙ. Заробити треба.

КРАСУЛЯ. Товаришу Сизий, як ви так можете?!

СИЗИЙ. Липові показники у вас, Миколо Петровичу.

КРАСУЛЯ. Липові? Та в нас економія — тисячі метрів!

СИЗИЙ. За рахунок чого?

КРАСУЛЯ. Нова технологія. Споживач не ображається, керівництво задоволене, нам — шана.

СИЗИЙ. Споживачів в оману вводите, перед трестом димову завісу пустили, доходну жилу знайшли.

КРАСУЛЯ. Конкретніше, товаришу Сизий!

СИЗИЙ. Ніби ви не знаєте. На розмірах економите. Замість п'ятдесятого чіпляєте на костюм етикетку з п'ятдесят другим — і рахуєте преміальні.

КРАСУЛЯ. Е-е-е...

СИЗИЙ. Ще й повнотою маніпулюєте. Де мала — середню ставите, де середня — велику. Це у вас називається новою технологією?

КРАСУЛЯ. Не відчуваєте ви нового віяння, товаришу Сизий.

СИЗИЙ. Відчув. На вашій фабриці.

КРАСУЛЯ *(встає)*. Не думаєте ви про людей, товаришу Сизий. Принижуєте нашу людину. Вона для вас ліліпут, еге!

СИЗИЙ. При чім тут ліліпут?

КРАСУЛЯ *(розпалюючись)*. Ви хочете сказати, що перевелися Муромці? Кожна людина хоче почувати себе Геркулесом... Або цим, як його... Гулівером. А ви хочете нашій людині — сорок восьмий розмір! Зробити з її плечей дверні карнизи в панельному будинку. А зі спини — весло для каное.

СИЗИЙ. Е-е-е...

КРАСУЛЯ. Читайте газети. Наша людина розправила плечі. А ви її за старими мірками хочете одягти. А престиж де?

СИЗИЙ. Кожен візьме собі костюм, який треба. Навіщо ж ви порушуєте стандарти?

КРАСУЛЯ. Он як ви заговорили! Що ж це виходить? Ви хочете, щоб ми стояли осторонь і нічим не возвеличували людину?

СИЗИЙ. Та ви ж обманюєте людину і обдираєте державу!

КРАСУЛЯ. Тисячі метрів економії — це, по-вашому, здирництво? Я змушений інформувати трест про вашу недалекоглядність і політичну незрілість!

СИЗИЙ. Дозвольте, товаришу Красуля... Але ж це — демагогія...

КРАСУЛЯ *(перебиває)*. Поясните там *(показує рукою вгору)*. Ваша посада не дає права заявляти отак категорично і безпідставно!

СИЗИЙ. Ви мене ще й звинувачуєте? *(Бере графин, наливає тремтячими руками воду)*.

КРАСУЛЯ. Не звинувачую. Вказую на ваші помилки. Між нами. Поки що. Але якщо треба буде... Сподіваюсь, ви мене зрозуміли?

СИЗИЙ *(хапається за серце)*. Мені погано... *(Опускається на стілець, непритомніє)*.

КРАСУЛЯ *(підбігає до нього, мацає пульс)*. Дише... Отак, голубчику. Дихай, але мовчки. *(Перекривляє)*. Дема-го-гія... Бачили таких! Нас голими руками не візьмеш!

ЗАВІСА

Анатолій ЖИТНИК.

АНТИБЮРОКРАТИЗМИ

● Йому палець в рот не клади — висмокче інструкцію.

● Взявши ініціативу в свої руки, задушив її.

● Сидячи на місці, став чемпіоном з бігу від відповідальності.

● Корінь зла часто криється у верхівці.

● Йшов у ногу з перебудовою, встромляючи їй палиці в колеса.

● На помилках бюрократів вивчилось не одне покоління.

Олег СЕЇН.

м. Київ.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— А скільки коштує дрібний ремонт?
— Ви ж грамотний — читайте!

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО перця

НАГАДУВАННЯ ТАП

ХЕРСОНСЬКА область. На чергове запитання жителів села Ясна Поляна Новотроїцького району, коли ж у них нарешті знову заговорить радіо, штабквартира ТАП у черговий раз нагадує: радіолінія в селі давно відремонтована, і всі репродуктори працюють справно, про що сповістив іще позаторік голова райвиконкому І. І. Доценко листом № 169-9/ж від 5 листопада 1986 р.

●

З ЧОРНОГО ХОДУ

потрапляють до своїх квартир жильці 12-поверхового будинку № 43 на житловому масиві Тополя-II у місті Дніпропетровську. З вини проектантів багатотонний козирок над парадним під'їздом не має ні фундаменту, ні опор і готовий у будь-який час завалитися на чиюсь голову. Зосталося лише повісити на тому під'їзді табличку з популярним застереженням: «Залиш надію всяк, хто сюди входить».

Вітаємо ювіляра!

Автошарж.

Заслуженого художника УРСР побратима-перчанина Анатолія ВАСИЛЕНКА з його 50-літтям.

ЗООАФОРИЗМИ

● *Один собака гавкає від зла, інший — з переляку.*

● *Просувався вперед на задніх лапках.*

Леонід ЗАБАРА.

РЯДКИ ПОЕТИЧНІ НА ТЕМИ ПРОЗАЇЧНІ

НАБРИДЛИ!

Через недоробки будівельників ми,
мешканці будинку № 25 по вулиці Прокоф'єва,
шосту зиму мерзли у своїх квартирах. Часто-густо стовпчик термометра опускався нижче 10 градусів.
А Зарічний райвиконком, куди ми неодноразово скаржились, усе годує нас відписками та обіцянками.

П. ГЕРАСИМЕНКО.

м. Суми.

**Уздрівши вкотре підписи знайомі,
Носами крутять у райвиконкомі:
«Аніж клепати скарги стільки років,
Давно б «моржами» стали, диваки.
Й самі б не так хапали дрижаки,
І нам, дивися, менш було б мороки!»**

Г. ЄЛИШЕВИЧ.

Моя хата скраю...

БУВАЛЬЩИНА

Потрапив я одного разу в гості до свого колишнього однокласника Миколи, що проживав у власному будинку на околиці міста. Посиділи ми з ним годину, поговорили про наше минуле та сучасне життя, бо ж давненько бачились — та й став я збиратися додому. Коли виходили на подвір'я, зупинився я коло хвіртки та задивився на сам будинок, майстерно облицьований різнокольоровою плиткою.

— Сам облицьовував. Подобається? — сказав Микола, помітивши мою зацікавленість. — Плитку дістав, коли ще в промжитлобуді працював. Цемент, вапно та інші матеріали — там же.

— Але ж тепер ти на меблевій?

— Еге ж, на меблевій... Бачив у кімнаті якого красеня-гарнітура зібрав, такого в магазині не купиш. Он там, у сарайчику, і майстерня своя невеличка. А матеріал же прямо під ногами у нас лежить!

Бував я на меблевій з учнями на екскурсії — вчителем працюю,— але не помічав, щоб під ногами щось валялося.

Вийшли ми з ним за хвіртку, і Микола пішов проводжати мене.

— А цей, видно, на металозаводі працює? — запитав його, вказуючи на оригінальну огорожу з нержавіючої сталі й добротно зварену браму з того ж таки дефіцитного металу.

— Вгадав. Відходів та браку і в них вистачає...

— А тут, мабуть, залізничник мешкає? — У дворі стояли три величезні контейнери. Добротний сарай був зведений з просмолених шпал, а на його дощатому фронтоні ще й напис зберігся: «Прописан станция Дарница».

— Він у тих контейнерах кроликів тримає. Вигідно ж...

У наступному дворі стояли старенькі «Жигулі» без коліс, поряд — синій «Запорожець» з пом'ятим дахом, а якийсь молодик копирсався в червоному «Москвичі».

— Водій? — запитав я у Миколи.

— Петро? Ні, на станції техобслуговування. Бере там деякі деталі та й підробляє вдома потроху. Уже й сам «Жигулі» купив! — заздрісно зітхнув колишній однокашник.

Підходили до останньої хати на вулиці. Звичайна хата біліла за новеньким штахетним парканом, у дворі дбайливо складений стос свіжого шиферу, видно, щойно з заводу. Тут я завагався, не міг вгадати, де ж працюють хазяї цієї садиби. Та виручила мене старенька бабуся, що визирнула із-за хвіртки.

— Миколо! Може, сметану забереш, дружина твоя ще вчора замовляла. Дочка щойно з заводу принесла.

Мій однокласник став швидко прощатися зі мною:

— Заходь, не соромся... Може, допоможу чимось і тобі. Вчителювання, знаєш... воно таке... — він так і не сказав, яке ж саме. Попрощався та й хутко пішов у двір.

Володимир ЮЩЕНКО.

м. Шепетівка
Хмельницької області.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

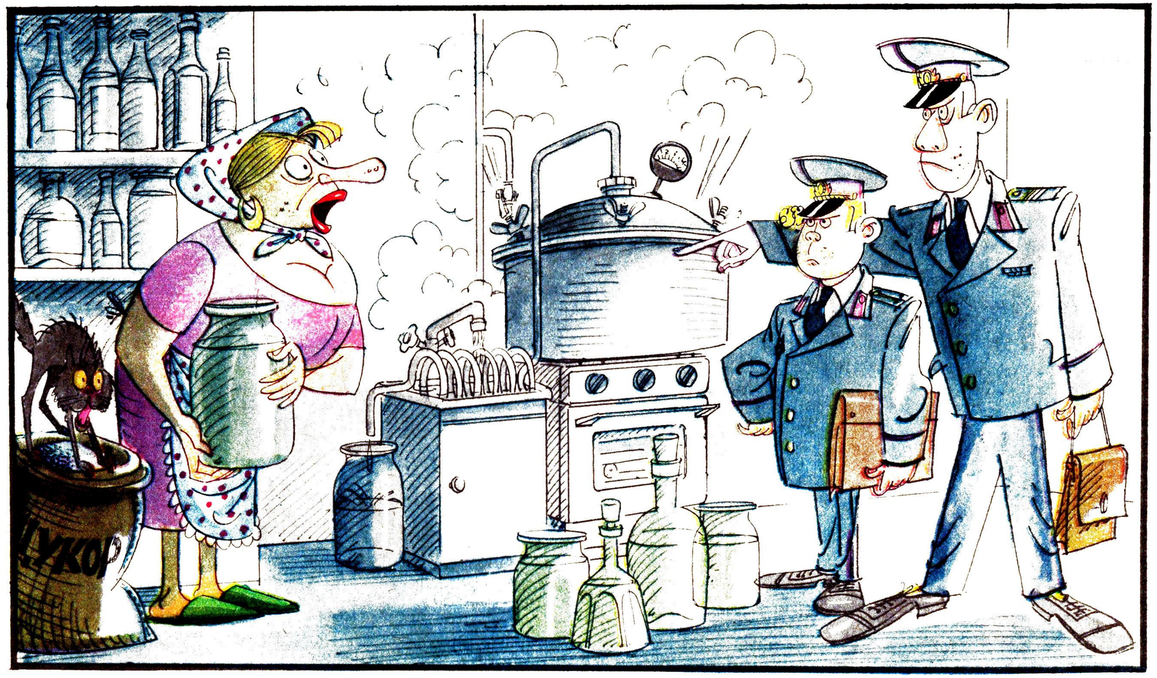

— Продаю, хлопці, продаю... Бо ж сьогодні всі переходять на самофінансування!..

Без позитивних героїв

1. ЩО ПОВИНЕН РОБИТИ ЛІКАР

Василь Костянтинович проникливо вдивляється мені в очі і лагідно промовляє:

— Ви ж інтелігентна людина, ви повинні зрозуміти...

Я, звичайно, потішений і щось вдячно мурмочу. Бо якщо Василь Костянтинович зрозуміє, що моя думка складається не на його користь, він може дати мені, як висловлювався дід Щукар, «відлуп». Оголосить недовіру — і все! Підстави можуть бути найрізноманітніші: змова кореспондента з кременчуцькою редакцією, приховані родинні стосунки з котримось із членів ворожого табору, дрімуча некомпетентність у медичних питаннях і так далі.

Такі прецеденти були. Василь Костянтинович скаржиться давно, і коли хтось із перевіряючих збочує за межі розробленої ним концепції, В. К. Шаблій застосовує благоприємне право вето. Мовляв, не довіряю і спілкуватись не буду!

Отже, може статися, у зв'язку зі справою Василя Костянтиновича я в Кременчуці не останній.

В. К. Шаблія, лікаря-психіатра Кременчуцького психоневрологічного диспансеру, звільнили з роботи «за систематичне невиконання без поважних причин лікарських обов'язків, накладених на нього трудовою угодою і правилами трудового розкладу...»

Хоча лікар Василь Костянтинович — непоганий. І на засіданні Автозаводського районного народного суду міста Кременчука, де розглядався позов В. К. Шаблія про поновлення на роботі, багато свідків — пацієнти і їхні рідні — дружно твердили: кращого лікаря їм не треба. Василь Костянтинович компетентний і уважний, ввічливий і безвідмовний...

Але життя малює не тільки чорним і білим. У його палітрі багато інших кольорів і напівтонів. Річ у тім, що непоганого фахівця В. К. Шаблія було надзвичайно важко «посунути» на виконання навіть дрібного завдання, якщо воно, на його думку, лежало поза межами його функціональних обов'язків. Кордони ж професійної грядочки, яку він зобов'язувався обробляти старанно й безвідмовно, Василь Костянтинович вважав за належне окреслити сам. Без втручання адміністрації і колег.

А звідси — і неминучі конфлікти. Якось відмовився проконсультувати за невідкладними показаннями хворого. Іншим разом не побажав відвідати пацієнта. Навіть по телефону міг відмовити у пораді. У зв'язку з тим, що робочий день закінчився і йдеться не про «його» хворого. Ось така ситуація... Трохи дивна як для медика, правда?

Бо якщо «особисті» хворі на Василя Костянтиновича могли покластися, то лікувальний заклад — далеко не завжди. Лікувальному закладу треба було триматися з Василем Костянтиновичем насторожі. Лікар-психіатр рішуче відстоював право на повну автономність у справі, яка інакше, ніж колективно організованою, бути не може. І коли хворий потребує термінової допомоги, а лікар говорить: «На мене не розраховуйте. Бо не моя дільниця!» — це викликає сумнів більше ніж у кваліфікації: у моральній придатності людини до роботи в медицині.

— Та зрозумійте ж, нарешті, що головний лікар навмисне давав мені доручення, які не входили в коло моїх прямих обов'язків! — наполягає Василь Костянтинович. — Він мені мстився! Ждав, що мені набридне бігати за чужими викликами, що я зірвусь, а тут він мене й підловить... Нічого, я його виведу на чисту воду!..

2. ЩЕ ОДИН БІК МЕДАЛІ

І посунули в Кременчук комісія за комісією. Нарешті одна з них набралася духу і поставила В. К. Шаблію рішучий діагноз: мовляв, його психіка має тенденцію до «паранойяльних утворень», а «наявність патологічних особливостей характеру пояснює неуживчивість і відчуженість у колективі, однобічність мислення, мстивість і злопам'ятство, наполегливість у «боротьбі за правду». І, винісши отакий безапеляційний вирок, перевіряючі полегшено зітхнули.

Саме час би зітхнути і нам з вами, читачу... Але що це? Жаданого полегшення чомусь не настало. Гм... Може, зітхнули недостить глибоко? Ану ще раз! Так-так, дружніше!.. Ну, що? Знову жодного результату? Тоді в чому ж причина? Можливо, в тому, що деякі факти у скаргах В. К. Шаблія не зовсім, так би мовити, «не відповідають дійсності»? Та й численні ж комісії, до речі, заперечити їх не можуть. Правда, усе залежить від того, під яким кутом на ті факти дивитися і як їх подати. Перевіряючі з обласного й міського відділів охорони здоров'я, зокрема, вважали за краще подавати факти порушень з боку головного лікаря Кременчуцького психоневрологічного диспансеру В. М. Колісника під таким собі канцелярсько-пом'якшуючим соусом.

Мовляв, справді, в диспансері були випадки виписування гостродефіцитних ліків особам, котрі на обліку як хворі не стояли. Винний головний лікар, винний. Пустив цю справу на самоплив.

Але якщо пригадати, що їх виписував не хто інший, як сам Валерій Миколайович, тобто головний лікар, таке формулювання здається ніжним, мов ласощі зефір.

Незрозуміло, кому і за віщо були виписані два лікарняні листи...

— Недостатньо проконтролював!..

Хоча бюлетені виписував знову ж таки сам головний лікар. Себе, отже, недостатньо...

Видано акт лікарсько-контрольної комісії, в якому здорова людина визнається хворою і на цій підставі має право на додаткову житлову площу...

— Ну, там взагалі все закінчилося щасливо! У цій родині знайшовся інший психічно хворий. І просторішу квартиру вони одержали по праву.

Побіжні запитання: чи бачили лікарі, які підписали акт ЛКК, перед собою людину, яку освідчували? А якщо бачили, то як могли гуртом припуститися такої помилки? Чи їх просто змусили поставити підписи під актом? Так би мовити, явочним порядком? І як це оцінюється з погляду професійної етики? Ці запитання перевіряючих якось не стурбували. Їх турбувало одне: як би закрити найшвидше цю неприємну справу і звалити усе на «паранойяльні утворення» у психіці В. К. Шаблія.

3. СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЗА РАНГОМ!

Але від фактів нікуди не дінешся. Але в очі настирливо лізуть невідповідності у підході до «гріхів» рядового лікаря і керівника. Якщо В. К. Шаблій розплатився за ігнорування лікарських обов'язків сповна, то у ставленні до порушень головного лікаря простежується постійне бажання «увійти в становище».

Не став вникати у «медичну специфіку» зловживань і Автозаводський районний народний суд міста Кременчука. Окрема ухвала суду могла послужити тим оздоровчим імпульсом, який спонукав би колектив уважніше придивитися до себе, тверезо оцінити моральну атмосферу в психоневрологічному диспансері. Але вийшло по-іншому. Щоб одностайно засудити поведінку В. К. Шаблія, у медиків принциповості вистачило. І не один раз. А дії головного лікаря залишилися непідсудними. Чи громадська думка в диспансері звертає принципову увагу тільки на рядових?

Особливість нашого часу полягає в тому, що начальники всіх рангів усе більше втрачають становище, подібне до статусу дружини Цезаря. Котра, як відомо з історії, була вища за підозри. Нині громадськість усе частіше піднімає допитливий погляд угору: чи дотримуються на адміністративній висоті тих приписів, які спускаються вниз? І чим зіркішою буде громадськість, тим більше шансів уберегти моральне здоров'я. На всіх рівнях: і вгорі, і внизу.

П. СТОРОЖЕНКО.

Полтавська область.

Народні усмішки

ПРИЧИНА ДЛЯ РАДОСТІ

— *Чого це ви так розвеселилися, лікарю? — запитує медсестра стоматолога.*

— *Зараз увійде автоінспектор, який зробив мені дірку в талоні.*

ХИТРИЙ ІВАСЬ

— *Івасю, ти вже великий хлопчик, а примушуєш маленького Петрика нести і свій, і твій портфель.*

— *Це я вчу його допомагати старшим.*

Повідомила Л. ЗАКАБЛУК.

м. Комсомольськ
Полтавської області.

РУКИ БУЛИ ЗАЙНЯТІ

Жінка скаржиться чоловікові:

— *Боже ж мій, які тепер злі люди! Трохи не випхали з автобуса. Одна дамочка з двома опецькуватими хлоп'яками підняла такий гвалт: що це ви тут з собакою роз'їжджаєте? Ще покусає кого!*

— *А ти що ж, не могла інтелігентно пояснити їй, що до чого? — запитує чоловік.*

— *Могла,— з жалем каже жінка,— та руки були зайняті.*

Повідомив І. СПІВАК.

м. Чернівці.

Кому що болить...

Листи читачів до Перця

ВОДЯТЬ ЗА НОСА

Я уже писав вам про нашу нещасну дорогу Первомайськ — Тридуби. Нещасну, бо знаходиться вона на межі Первомайського та Кривоозерського районів, отож, як водиться, ніхто нею займатися не хотів. Коли одержав відповідь від редакції, що справою займеться облвиконком, мою душу огорнув спокій: тепер уже все буде гаразд. Коли ж облвиконком невдовзі повідомив, що той самий Кривоозерський райвиконком, до якого я не раз звертався, поясните мені, що й до чого,— я захвилювався: адже райвиконком уже водив людей за носа. А от геть розстроївся після відповіді голови райвиконкому А. С. Ласинського, який сповістив, що «у другому кварталі 1988 року, в травні заплановано капітальний ремонт дороги Первомайськ — Тридуби 2,1 км на суму 66,3 тис. крб. У даний час почали завозити щебінь для ремонту».

Більше всього мене розстроїла, вибачте на слові, брехня. Бо ні 7 травня, коли т. Ласинський підписував відповідь, ні пізніше ніхто й не думав завозити щебінку. Ну, ніяк не хочуть деякі відповідальні товариші позбутися старих звичок!

Анатолій КУМАРАНСЬКИЙ.
Миколаївська область.

ЗАЗДРЮ ЛУБЕНЦЯМ...

Прочитав у п'ятнадцятому номері «Перця» замітку «Принизлива турбота», в якій ветерани Великої Вітчизняної війни з міста Лубен Полтавської області обурюються злиденними продовольчими наборами (названі в народі «пайками»), що їх видають напередодні свят. Прочитав і... позаздрив лубенцям. Вони хоч пшоно та шматок ковбаси до святкового столу одержують. У нашому ж селі про ветеранів війни останній раз турбувалися перед 40-річчям Перемоги. Правда, в цьому році на День Радянської Армії теж подбали. Мені, наприклад, вручили пластмасовий кораблик «Одеса» за 3 карбованці, а на додачу — помазок за 30 копійок.

Цікаво, навіщо нам ці іграшки? Ми ж іще з глузду не з'їхали, щоб бавитися ведмедиками та корабликами. Ні, я розумію, що дорогий не подарунок — дорога увага. Але, слово честі, від такої «уваги» плакати хочеться.

Олександр ПРИЩЕПЧУК.
с. Зелений Гай
Долинського району
Кіровоградської області.

«НЕ ЗГОДЕН? ПІД СТАТТЮ!»

— таку формулу роботи з кадрами обрала директор Одеського медичного училища № 3 Є. В. Гуліна, призначена на цю посаду у вересні 1986 року.

Спілкується з колективом вона переважно на підвищених тонах, не випускаючи з рук «Кодексу законів про працю УРСР». Щоправда, Кодекс потрібен їй, щоб лише освіжити у пам'яті ту чи іншу статтю, але не для того, щоб пересвідчитися, наскільки її власне адміністративне завзяття відповідає вимогам закону.

Внаслідок свавілля директриси побзулися роботи заступник директора з навчальної частини Д. П. Клименко, викладачі Л. М. Рожкова, М. Г. Радіонов.

«Висмоктавши» з пальця факти порушень трудової дисципліни, Є. В. Гуліна нерідко додавала до них такої ж вірогідності матеріали про зловживання звільнених і надсилала їх до прокуратури Центрального району міста Одеси.

І хоч з такою ж періодичністю кримінальні звинувачення відміталися правоохоронцями, а одного із звільнених уже поновлено на роботі, Гуліна не вгамовується.

Не буду вдаватися в деталі, скажу лише, що 9 червня цього року в обласній газеті «Знамя коммунизма» була опублікована замітка «Хто прийме клятву Гіппократа?», яку підписали п'ятнадцять викладачів училища, розповівши про стиль керівництва Є. В. Гуліної.

І що ж? Ніхто на неї й пальчиком не насварився, що, звичайно, надихнуло директрису на ще запальнішу боротьбу з підлеглими.

Зрештою, і я почув оте сакраментальне: «Не згоден? Під статтю!» — і через лічені хвилини одержав трудову книжку з відповідним записом.

Прокуратура міста опротестувала моє звільнення. Захищатимуть свої права і мої колишні колеги.

Та чи не краще позбавити на майбутнє правоохоронців додаткових клопотів, викликаних діями адміністратора, який не визнає закону?

Олександр ЛУПИКОНЕНКО,
усе ще колишній заступник директора Одеського медичного училища № 3 з адміністративно-господарської роботи.

ПРОПАЛА БРИГАДА!

Щодня я розгортаю газети з надією: може, щось напишуть? Адже тепер гласність! Мовчать, як заціпило. А випадок же дикий: на третьому році перебудови, серед білого дня, у центрі, можна сказати, Європи зникла не одна людина — ціла бригада!

Передісторія така: у 1985 році я подав заявку на встановлення телефону. Довго мене годували обіцянками наші зв'язківці, а одного разу, коли я звернувся особисто до начальника Долинського райвузла зв'язку Р. М. Кушлика, він сказав: «Юрків, їдьте додому. Я вже послав до вас у Старий Мізунь бригаду!»

Не вірити я йому не можу. Він же начальник! А бригада до мене так і не приїздила. Зникла, виходить. Тут якась страшна таємниця.

Що ж стосується мого телефону, то я нишки, відверто кажучи, вагаюся. «Запланували» мене, спасибі їм, на другий квартал цього року. І не встиг іще закінчитися третій, як мені кажуть: «Все! Будемо ставити! Купуйте, діду, опори для дротів!»

Я, бачте, хотів мати телефон, щоб у разі потреби дзвонити до лікарні. А тепер думаю: «А що, коли там уже теж підхопили почин тов. Кушлика? Знадобиться мені, не дай боже, операція, я зателефоную, а там скажуть: «Усе! Купуйте, діду, скальпелі, шприци, те, се — будемо оперувати!» А шприци — дефіцит. Як і опори для дротів. Не дефіцит у нас лише такі керівники, як Р. М. Кушлик. Їх у нас, як той казав, ого-го!

Йосип ЮРКІВ,
інвалід Великої Вітчизняної війни.
Івано-Франківська область.

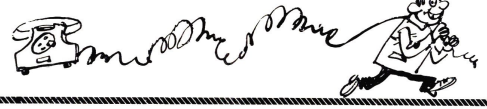

Мал. А. ЮНА

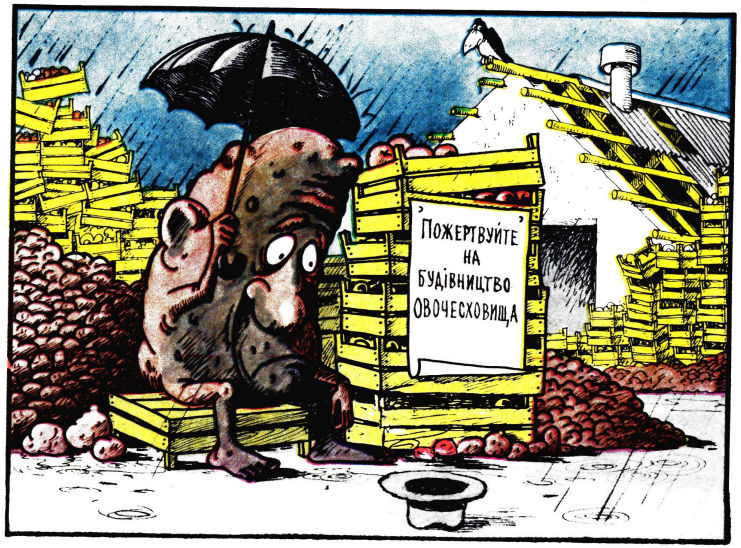

НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ

МІКРОТРАГЕДІЯ

Женько крутився по ігровій кімнаті, наче дзига. Крутився, вертівся, а очима стріляв на всі боки. І дострілявся: з ігрової поцупив пістолет. Другого дня приніс додому розцяцькований автомобіль.

Зачинившись у кімнаті, став розглядати свої здобутки. Раптом відчинилися двері, і зайшла мати.

— А звідки в тебе оці іграшки взялися? — здивовано запитала вона.— Чи був, не з дитсадка?

Спійманий на гарячому, Женько почервонів, як спілий кавун, і розгублено пробубонів:

— А як із дитсадка, то хіба що? Там їх ціла купа!

— Як це що? — строго глянула мати. — Щоб завтра ж відніс у дитсадок. Та не забудь перед дітьми і вихователькою вибачення попросити. Чуєш?

Женько скривився й заплакав.

— Ти зла,— витираючи кулачками сльози, сердито глянув він на матір. — Коли татко приносить із молокозаводу сир і сметану, ти ж його не примушуєш відносити!

Олексій ШТОЙКО.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

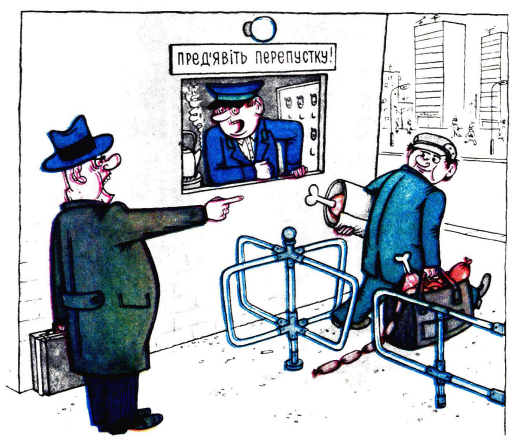

— Затримайте цього несуна!
— А ви тут не командуйте: наша охорона — позавідомча!

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Найдешевший вид транспорту — вийджати на інших.*

● *У морі задоволення тонуть і великі кораблі.*

● *Бийте мене чим хочете, тільки не карбованцем.*

Йосип ТЕПЛИЦЬКИЙ.

● *Відповідальність треба нести й за те, що переклав її на інших.*

Володимир ВЕДЕНКОВ.

● *Лише жіноча логіка здатна перетворити логічний квадрат у замкнене коло.*

● *Сімейний тандем: він нічого не робить, вона — з нічого робить усе.*

● *Розмовляв двома мовами: однією з шефом, іншою — з підлеглими.*

● *Якщо й дозволяв брати себе в руки, то не в порожні.*

Леонід СУХОРУКОВ.
м. Київ.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

БАЙКИ-МАЛЮКИ

ОСЛЯЧЕ РЕЗЮМЕ

Осел послухав Барана дурного —
Й залишився в захопленні від нього.
Таким було осляче резюме:
— Він ерудит! Він знає бе і ме!

ДОБРОТА, АЛЕ НЕ ТА

В оборі вихвалялись Свині:
— Ми у пошані в господині!
Щодня нам щедро корм вона дає.
Завжди у нас в кориті є,
Хоч з ранку і до ночі їж!..
Така до нас вже в неї доброта!
А Пес: — Е, доброта її не та:
Вона готує вас під ніж!

ОБЛІК РОЗУМНИХ

Як на похмілля зголоднілий Вовк
проспався,
Оголосив, щоб всяк розумний
в нього записався.
Але ставать на облік щось не поспішали
Зайці й Козулі, Вепри і Марали...
— Видать, убогі розумом вони,—
Йдучи на запис, міркували Барани.

Петро ГРИШКО.
Сумська область.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— У Миколи Івановича персональне авто відібрали, так він заново вчиться ходити!..

ГОЛУБИЙ ВЕЛОСИПЕД

Хоч не хвацький в зайця зріст
(Довгі вуха, куций хвіст),
Та зате він в «Спортлото»
Виграв — хай і не авто,
Не бульдозер і не кран,
Не швидкий аероплан,—
А завжди готовий в лет
Голубий велосипед.

Перестали поросята
З дуба жолуді збивати,
Перестали їжаки
Терпугом гострить голки.
На галяві, де малина,
Не кача ведмедик мед,
Бо біжить-дзвенить машина —
Голубий велосипед.

Всі катаються звірята —
Поросята й зайченята,
Борсуки і їжаки,
І лисички, і вовки.
Навіть дикий кабан,
Як великий барабан,
Покотився згори
До лісної дітвори
І біжить-спішить по сліду:
— Дайте, я разок проїду!

— Що ти, дикий кабане,
Превеликий барабане,
Ти важкий, неначе КрАЗ,—
Ти поб'єш машину враз.
Але дикий кабан —
Превеликий хуліган —
Всіх розкидав у кущі,
За кермо вхопивсь мерщій.
Повернувся раз невміло —
Щось в покришках зашипіло.
А коли цей неотеса
Вибирався на лужок —
Розгубилися колеса
І порвався ланцюжок.
А кабан тоді скік —
І утік.

Стогнуть сови на осиці,
Під осикою лисиці,
Ридма плачуть їжаки,
Черепахи й борсуки:
— Хто в біді нам допоможе!
Хто ремонт зробити зможе!

Над полями, над лісами,
Під гучними небесами
Дятел плив на дельтаплані
Й приземлився на поляні.
Він в ковальській
Академії навчався,
Не з такими
Чудесами зустрічався.
Він колеса позбирав,
Горобця в підмогу взяв
І у кузні на пеньочку
Ланцюжок перекував.
Потім стукнув молоточком —
І колеса приладнав.
Ще раз стукнув молоточком —
І дзвіночок заспівав.

Знов катаються звірята —
Поросята і зайчата,
Борсуки і їжаки,
І лисички, і вовки.
Тільки дикий кабан,
Як великий барабан,
Що важкий, неначе КрАЗ,
Хай не сунеться до нас.
Хай він заздрить
На узліссі,
Коли мчатиме вперед
Наш веселий,
Двоколісний,
Голубий велосипед!

Олег ГОЛОВКО.

ПЛАНЕТА КАЗОК 13 У лігві Змія.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

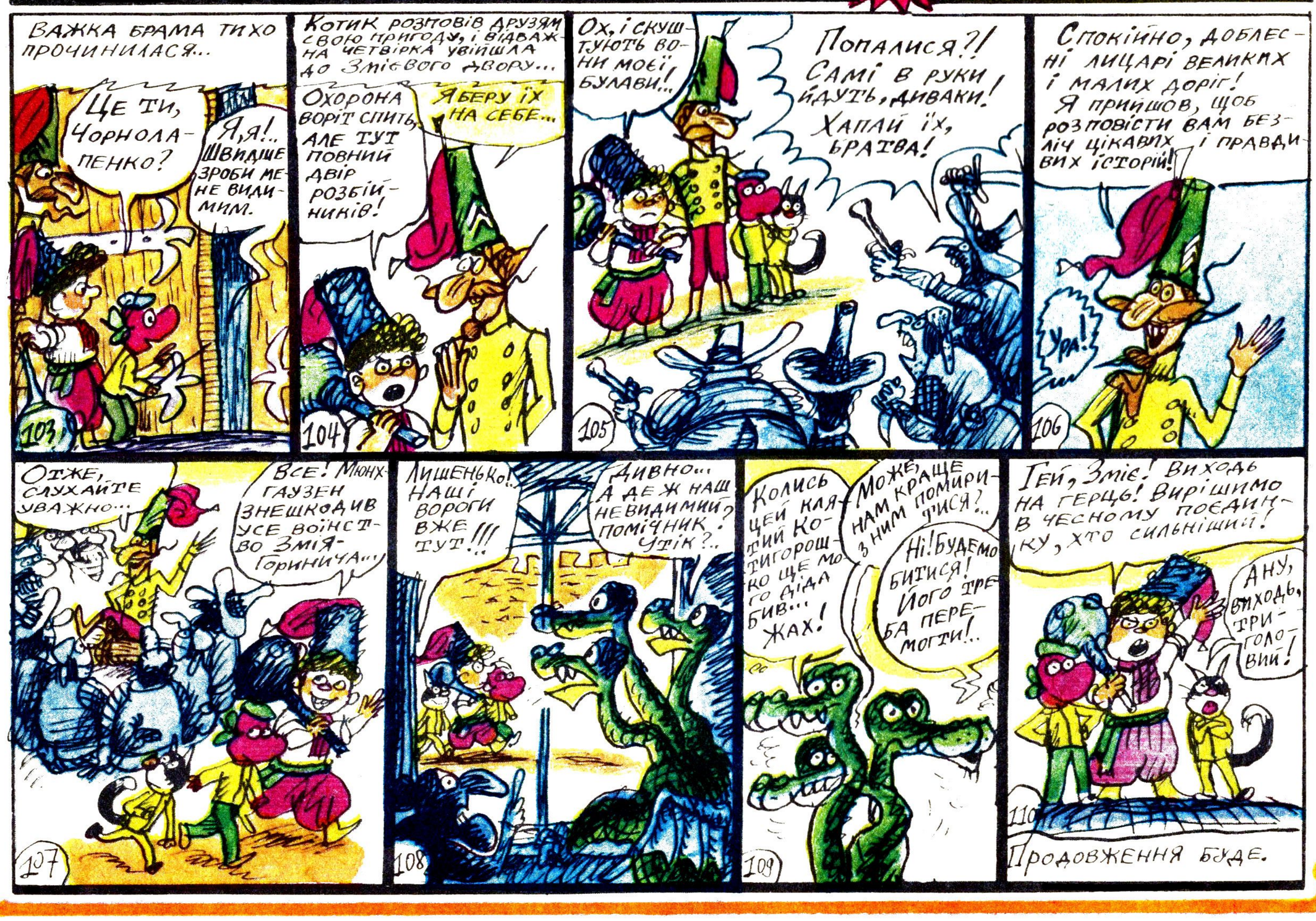

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО перця

ДЕНЬ СМІХУ

СУМСЬКА область. (Кор. ТАП). Днем сміху називають керівники Свіської ПМК-72 тресту «Шосткахімбуд» той день, коли вони завершили будівництво очисних споруд у м. Середино-Буді. Тривало воно майже 13 років. Але гумор полягає не в цьому. А в тому, що, хоча очисні споруди майже не очищають міських стоків, комісія, до якої входили і представники міськвиконкому, все-таки підписала акт про здачу об'єкта в експлуатацію.

●

СКАРГ НЕ БУДЕ

КИЇВ. (Кор. ТАП). Віднині на вироби шостого ательє Київської фабрики індивідуального пошиття взуття скарг не буде. Тепер тут кожному потенційному покупцеві демонструють браковані туфлі двадцять сьомого з половиною розміру, які повернув шевцям житель м. Борзни Чернігівської області В. М. Набок уже через тиждень після придбання.

«Декого з відвідувачів це нововведення шокує,— розповіли працівники ательє кореспондентові ТАП. — Окремі жінки, побачивши ті туфлі, втрачають свідомість. Але наша продукція не для слабкодухих. Нехай бачать очі, що купують. Отоді й ніяких нарікань не буде... Що ж до Віктора Миколайовича Набоки, то йому вирішено не повертати вартості куплених у нас туфлів, а щомісяця перераховувати гроші за їх демонстрування».

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Третю музу вже споюють...

Критика знизу

ГУМОРЕСКА

Коли економіст Босий почав у своєму виступі шпетити прибиральницю Луківну за те, що не підібрала недопалок, а вахтера Солонку за те, що пропускає багатьох робітників без перепустки (цим, мовляв, може скористатися злодій і викрасти з будь-якого кабінету цінні папери), директор Звончук різко перебив його:

— Ви, товаришу, не вловлюєте моменту... Нині повинна йти критика знизу. Вже й у тресті звернули нам на це увагу...

Босий стояв розгублений, з розкритим ротом і не знав, чого від нього хочуть.

Звончук спробував допомогти економістові:

— Ви покритикували б начальство... Газети, гадаю, читаєте, знаєте, як тепер стоїть справа.

Від такої поради Босий геть зіщулився. Подумав: най бог милує від цього.

А директор з батьківською посмішкою заохочував:

— Ну, ну, сміливіше! Хіба нема про що говорити? Хоча б про тих, хто донедавна каламутив воду...

— А-а, про тих? — пожвавішав Босий. — Про тих скажу, незважаючи на посади. Взяти хоча б Микитюка. Заступник директора, а користі від нього, як з козла молока. З думкою колективу не рахувався. Та ще й шкодив... Писав кляузи на нашого вельмишановного Івана Карповича. Всі ми знаємо, для чого — щоб самому сісти в директорське крісло! Та не вийшло! І ніколи не вийде! Бо ви, Іване Карповичу, тримаєте на своїх плечах завод... І будете тримати його вічно!

Потім слово взяв табельник Гулян. Він кидав громи та блискавки на голову головного інженера Крупки:

— Він, бачте, головний, йому до всього є діло... Він з тим не згоден, йому те не подобається... А директор на заводі що тобі, мудрагелю, посмітюх якийсь? Бачили ми таких...

— Начальник цеху Малик також добрячий фрукт! — з гнівом заявив майстер Хмара. — Гадаєте, для чого повсякдень морочився з тією раціоналізацією? Для користі заводу, як ото казав? Про свою користь дбав, аби, вибачте, Іване Карповичу, сісти у ваше крісло. Бач, куди мітив! А про те не подумав: йому до вас, як до неба!

— Товариші, навіщо ворушити давнє? — спробував пригасити запал виступаючих токар Бакай. — Усі вони на нашому заводі вже давно не працюють. Як мовиться, начальство — та колишнє...

— Краще поговоримо про справи теперішні,— підтримав Бакая слюсар Мачинський. — Недоліків у нас не бракує...

— На кожнім кроці лиш одне чуємо: як я сказав, так і буде! — донеслось з партеру.

Від почутого директор аж сіпнувся. Навіть піднявся, аби роздивитись, хто кинув цю репліку. Та стримався. Сів.

«Час говорити про справи, а не переливати з пустого в порожнє!», «Треба запроваджувати на заводі демократію, а не бавитися в неї!» — доносилося із залу.

— Товариші! Мені соромно за наш колектив,— почав свій виступ технолог Тицький. — Так, так, соромно за себе, за вас... Кого тут дехто намагається захистити? Микитюка? Крупку? Малика? Ці люди, якщо їх ще можна назвати людьми, замахнулися на авторитет усіма шанованого Івана Карповича, директора нашого заводу. Отже, вони шкодили й кожному з нас. І прикро, що знаходяться серед нас такі, що захищають... Видно, не повністю ми випололи у своєму колективі бур'ян...

Тицький повернувся лицем до директора. Звончук схвально кивнув головою. І окрилений технолог повів далі:

— Дивно чути таке: вони на заводі уже не працюють, нам нема до них діла! Так, не працюють! І що з того? Живуть же у нас, у країні, і, напевне, десь і далі мутять воду! В тому, товариші, наша вина! То хоч зараз наберімося громадянської мужності і скажемо все, що думаємо. Більше того, варто написати про них у газету, щоб і на інших заводах знали, хто такі Микитюк, Крупка, Малик, і щоб не йшли у них на повідку...

Зал затих. Звончук квітнув.

— Перебудова, товариші,— річ непроста,— підбив підсумок директор. — Про те і в пресі пишуть... Застій дав про себе знати. Тому сьогодні було особливо приємно слухати виступи товаришів. Приємно, бо почули ми, нарешті, критику знизу. Різку, але справедливу і принципову критику!

Богдан КОСЬМІЙ.

м. Львів.

ВИ НАМ ПИСАЛИ...

...про зловживання службовим становищем з боку завідуючого фермою № 1 колгоспу «Родина» Врадіївського району Миколаївської області П. Астрабського. Як повідомив заступник голови облагропрому А. Діордіца, факти, викладені в листі колгоспників, підтвердилися. Астрабського з посади звільнено.

...про те, що працівники Бучацької ДАІ капітан І. Буда та лейтенант М. Саган безпідставно примусили пройти медогляд абсолютно тверезого водія Ю. Логуша. Як повідомив редакції секретар Тернопільського обкому Компартії України В. Шемчук, перевірка підтвердила безпідставність дій міліціонерів. На них накладено дисциплінарні стягнення.

Мал. В. МУСКИ

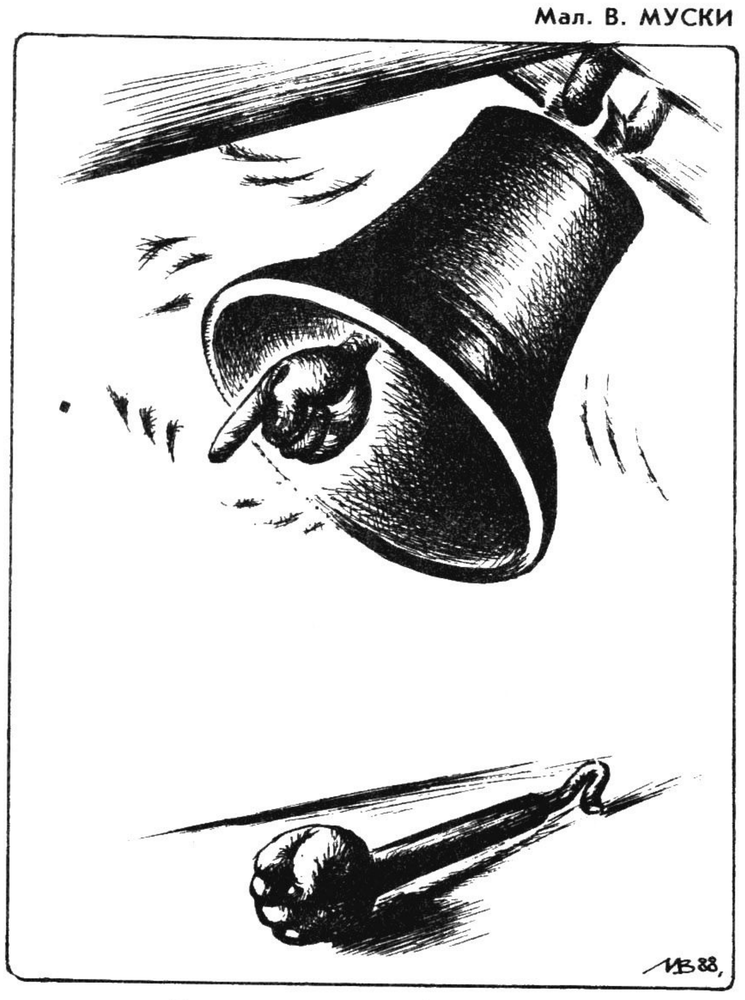

Бюрократичний дзвін.

Археологічні огірки

Над Верхньосалтівським городищем збиралися хмари. Дрижали стіни кам'яних споруд, тріщали глечики, розсипалися прикраси, не витримувала кінська збруя, обвалювалися катакомби могильника... Дачники, як середньовічні завойовники, щоправда, без арбалетів і списів, озброєні лопатами, сапками і ломами, повновладно ступили на древню землю.

Ця історична подія відбулася у 1983 році. Відтоді не заливається жайворонок над Верхньосалтівським городищем — свідком походу князя Ігоря,— повтікали звідси і полохливі ховрахи, оскільки гамірно стало не від допитливих археологів і непосидючих екскурсантів, а від науковців Українського заочного політехнічного інституту, які з ентузіазмом взялися мурувати камінно-верандні споруди і сіяти редиску та огірки. Аби освоєння неосяжних просторів було легшим, і об'єдналися в садівниче товариство «Ізумруд».

Так було кілька років тому. А сьогодні усі тільки чухають потилиці і розводять руками.

— Хіба ми винні, що Харківський облвиконком виділив ділянку саме тут, на території городища,— ніяковіє голова кооперативу Віктор Михайлович Трохін. — Дали б у якомусь іншому місці — теж не відмовились би.

Щоб одержати акт вибору земельної ділянки, треба стоптати не одну пару черевиків. Садівники УЗПІ мали залізне терпіння і, згідно з рішенням облвиконкому № 410 від 14 червня 1982 року, такий документ одержали. Мабуть, легше перерахувати установи і організації, які не візували згаданого акту. Згодилися виділити новоспеченому «Ізумруду» понад п'ять гектарів землі колгоспу «Україна» Вовчанського району облагропром, обласний відділ у справах будівництва і архітектури, обласна рада садівничих товариств, обласна інспекція з охорони природи. Дали «добро» і пожежники, і лікарі... Тільки обійшли стороною працівників культури. На землі ж немає нічого цінного. А під землею? В облвиконкомі про це не подумали: вирішили, що не варто турбувати з таких дрібниць заклопотаних істориків. Чому лише їх? Можливо, у надрах незвідані поклади корисних копалин? Отож, не сказали свого слова і геологи.

Мереживом підписів, коли один киває на іншого: мовляв, я — не я, моє діло десяте, он ті підписали, і я підписав,— ми майстерно маскуємо елементарну безвідповідальність. Ніхто не вдарить кулаком у груди і не зізнається: «Я, сякий-такий, забув про постанову Ради Міністрів УРСР від 21 липня 1965 року, в якій писано, що Верхньосалтівський археологічний комплекс — пам'ятник республіканського значення». Кожен розводить руками і запевняє: «Я — як усі».

— Якби знали про садівниче товариство, то ми б обов'язково врятували цю стародавню пам'ятку,— з гнівом запевняють в обласному управлінні культури.

У цій ситуації позиція незаслужено ображеного працівників культури цілком влаштовує. Вони не благословляли завзятих садівників на розорення городища. Але ж існують прописні істини, які, як таблицю множення, знає начальник обласного управління культури Антоніна Олексіївна Храбан, знає директор історичного музею Анатолій Андрійович Цевба: на всіх городищах, курганних могильниках повинні стояти спеціальні щити, які інформують кожного перехожого про історичну цінність реліквій, що знаходяться тут-таки, під землею.

Нещодавно Міністерство культури УРСР та Інститут археології АН УРСР вирішили, що нарешті настав час для археологічних розкопок середньовічного катакомбного могильника, відомого ще з 1901 року. Відрядили туди археологів на чолі з завідуючим відділом археології Харківського історичного музею Вячеславом Георгійовичем Бородуліним. Але пам'ятник матеріальної культури окупували дачники, які вже встигли збудувати будинки, насадити всякої всячини, взяти для освоєння ділянок грошові позики. Отож, почалася облога — хто кого...

— Нам таки вдалося відвоювати чимало глиняних горщиків, зброї, прикрас, які знайшли в могильнику,— говорять археологи. — Але «трофеї» були б значнішими, якби не подібне головотяпство.

І не тільки тут. На території радгоспу «Харківська овочева фабрика» був курган висотою півтора метри — пам'ятка минувшини. Та став заважати зрошенню поля, інтенсивному вирощуванню овочів. Керівництво радгоспу підігнало бульдозер і за хвилину від нього і сліду не залишилося.

— Півтора метри висотою — дрібниця! — дивуються керівники колгоспу «Зоря» Балаклійського району. — У нас біля контори височів чотириметровий курган. Екскаватор розривав не один день. А яка земелька була! Тепер на ній будуть такі соняшники рости, як днище у діжці.

Зате ніколи не виросте тут намет археологів. Є соняшники, а не стало безцінних пам'яток сивої давнини.

На спорудженні Репінської зрошувальної системи, що в селі Гракове Чугуївського району, такі завзяті хлопці працювали — в руках усе горіло. Комусь здалося, ніби заважають милуватися краєвидами два пагорби. Узяли — і зрівняли їх. Так вчинили і у радгоспі «Артемівський» того ж району. Бо охоронних щитів тут ніколи не було. Забули про них і в харківській організації Товариства охорони пам'ятників історії і культури УРСР.

У тридцяті роки історики не полінувалися підрахувати: лише в Ізюмському районі курганів, насипаних іще в III—II тисячоліттях до нашої ери, нараховувалося більше 10 тисяч. Науково-технічний прогрес, поєднаний з людською байдужістю і черствістю, призвів до того, що в тому районі згаданих пагорбів-пам'яток нашої історії не більше кількох сот. Де решта? Зникла під гусеницями бульдозерів, колесами екскаваторів, скреперів... Перемелюють із землею глиняні горщики, коштовні прикраси, зброю... «Кому вони потрібні?» — горлопанить невіглас, якому глибоко наплювати на історію. Бо, приміром, за спиляне дерево, зруйноване гніздо, отруєну річку, знає, дістане на горіхи. За знищені ж безцінні пам'ятки давнини, як бачите, ніхто й пальцем не покивав.

В. СУБОТА.

Харківська область.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ДУМКИ НЕНАРОКОМ

● *У кожного є щось хороше. У крокодила, наприклад, шкіра.*

А. АНИСЕНКО.

● *Якщо про смаки з жінками не сперечаються, то про ціни — й поготів.*

Євген СВИСТУНОВ.

м. Москва.

ГУМОР НАШИХ ДРУЗІВ

ВИКОПАЙ ЯМУ...

— Ніколає, чому залишив весь гній на подвір'ї?
— А куди його скласти?
— Викопай яму і склади туди.
— А що тоді робити з землею?
— Викопай іншу яму і насип туди...

ЯКБИ МАВ ГРОШІ

Хазяїн спитав наймита:
— Ти чесна людина?
— Дуже чесна, пане.
— Якщо так, то скажи, що б ти робив, якби знайшов мільйон лей!
— Нічого.
— Як це нічого?
— Тому, що я був би паном, як ви.

СЕЛЯНИН І АДВОКАТ

До адвоката звернувся селянин за порадою.

Той вислухав та й питає:
— Ти показував квитанцію своєму боржникові?
— Показував.
— І що він сказав?
— Сказав: «Іди к чорту!»
— А ти що зробив?
— Прийшов до вас.

БУЛИ ХОРОШІ

— Йоне!
— Слухаю, пане!
— Сходи до крамниці та купи сірників. Але дивись, бери тільки ті, що запалюються.

Йон пішов і невдовзі повернувся із сірниками.

Хазяїн хотів запалити цигарку.
— Що за сірники ти приніс, Йоне? Жоден не запалюється?
— Не може такого бути, пане! Я кожен сірник пробував, і всі запалювались.

ДЕ ВОНИ СПАЛИ!

— Діти, за легендою, кентаври були напівлюди, напівконі.
— А де ж вони спали, у спальні чи у стайні?

ЗАБАГАТО ФІЛОСОФІЇ

Малий Гіка почав читати книжки з філософії.
— А чому ти не читаєш книжки для дітей? — поцікавився батько.
— Бо в них забагато філософії,— відповів малий.

ВАЗА

— Мамо, я куплю тобі на день народження вазу.
— Не треба вази. В мене вже є одна у вітальні.
— Ту, що у вітальні, я вчора розбив.

ПОМПА

— Татку, а що таке помпа? — спитав якось Йонел.

Татко хлопчика був інженером. І щоб син краще зрозумів, що таке помпа, він накреслив її на папері і докладно все розтлумачив.
— Ну, зрозумів? — спитав батько, закінчивши свою розповідь.
— Та-а-ак!
— А чому ти, сину, питаєш про помпу?
— Бо вчитель казав, що Цезар ввійшов до Рима з величе-е-зною помпою.

З румунської переклав Степан КЕЛАР.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— Нашли, бабусю, порчу на Сидоренкових корів, яких вони на сімейний підряд узяли!..

«КИЦЯ»

— Ох ти ж кішечко моя!..
Лапко білосніжна!.. —
Шепотів їй, а вона
Муркотіла ніжно.

Веселкових повен мрій,
Хлопець оженився —
І в коханій киці тій
Гірко помилився...

День у день вже кілька літ
(Сором і казати)
Весь подряпаний, мов кіт,
Він виходить з хати!..

Володимир ДІДКІВСЬКИЙ.

Київська область.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Лялечко, мені тут по знайомству телефон поставили, можемо тепер потеревенити!

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

ХОЧЕТЕ ВІРТЕ, ХОЧЕТЕ — НІ

Кор. ТАП передає із села Клевин Новгород-Сіверського району Чернігівської області: «Незважаючи на те, що свого часу голова районного комітету народного контролю В. Триполець офіційно повідомив у відповідь на скаргу, буцімто завідуючу магазином т. Трофимець усунуто з посади, «усунута» успішно продовжує обважувати, обраховувати покупців, а на здачу — ще й грубіянити. Але при цьому почуває себе значно впевненіше, бо заступник голови райспоживспілки по кадрах О. В. Загорський переконаний, що на скарги покупців і рішення комітету можна не зважати».

•

СУТТЄВА РІЗНИЦЯ

ЖИТОМИРСЬКА область. (Кор. ТАП). Відбулася науково-практична конференція працівників Баранівського райвузла зв'язку на тему: «Яка різниця між новими воротами і питанням про встановлення телефону?» Виступаючи з доповіддю, головний інженер вузла О. П. Корнійчук, зокрема, сказав: «Нові ворота, якими б вони не були, не можна розглядати дуже довго: люди сміятимуться. А от питання про встановлення телефону, приміром, у садибі мешканця села Суємці С. А. Іщенка ми розглядаємо вже третій рік, і ніхто не сміється!»

Учасникам конференції було продемонстровано 100 карбованців, які С. А. Іщенко сплатив за встановлення телефону ще 20 жовтня 1986 року. Їх заведено в красиву рамочку, яку начальник райвузла М. С. Джура зробив власними руками.

Мал. О. КОХАНА

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Добрий день, шановні глядачі!
Сьогодні телецентр Перця
веде передачу двома каналами.

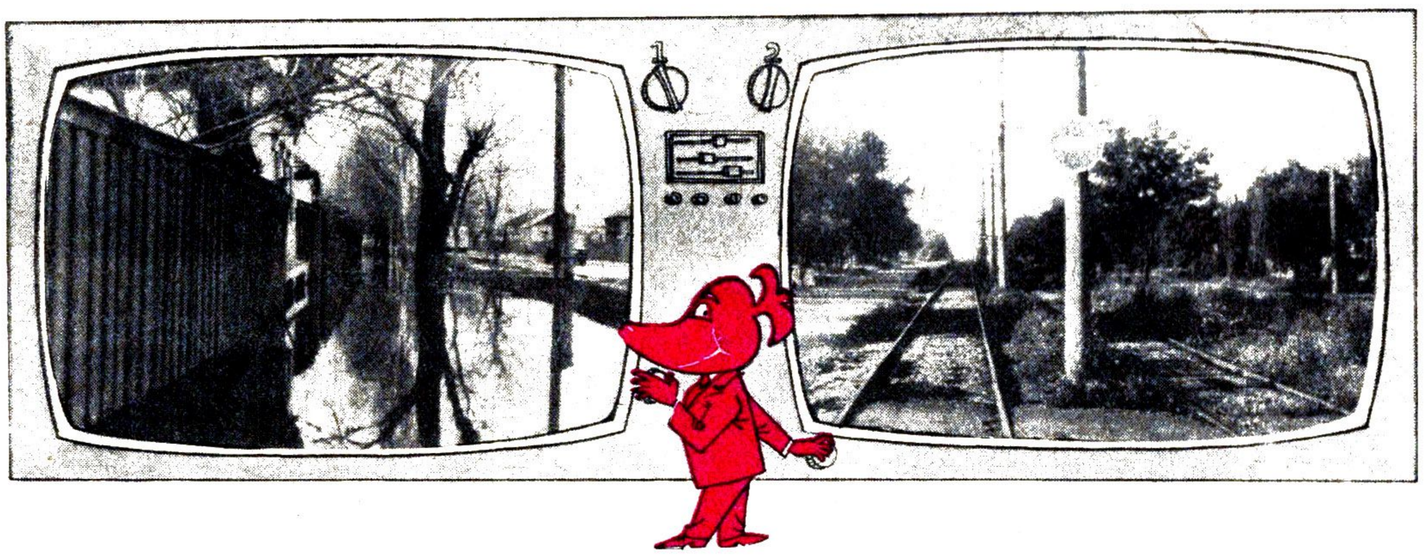

На ваших екранах — один з найкращих куточків міста Охтирки Сумської області — вулиця Пушкіна. Такої думки твердо дотримується начальник відділу комунального господарства О. В. Коваленко.

— У нашому місті,— повідомив він,— п'ять ділянок, які щороку заливає весною та в дощову погоду. Причому заливає не лише вулиці й присадибні ділянки, а й підвальні приміщення. На вулиці ж Пушкіна таке трапилося вперше.

Отже, як неважко здогадатися, вулиця Пушкіна таки найкраща серед... гірших.

Неавтомобілістам одразу пояснимо: знаки на стовпах означають, що «В'їзд заборонено». А тепер усім загалом (включаючи численну армію водіїв) попросимо працівників автоінспекції м. Горлівки, що на Донеччині, котрі встановили аж п'ять таких знаків від трамвайної зупинки «Вулиця Колгоспна» до «Проспекту В. І. Леніна», пояснити: для кого вона, та «цеглина» встановлена — для пішоходів, машин вантажних чи легкових, а може, для трамваю?

На цьому — до побачення!
До наступного телебачення!

— І ми допомогли скульпторові знайти цілком сучасне рішення...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

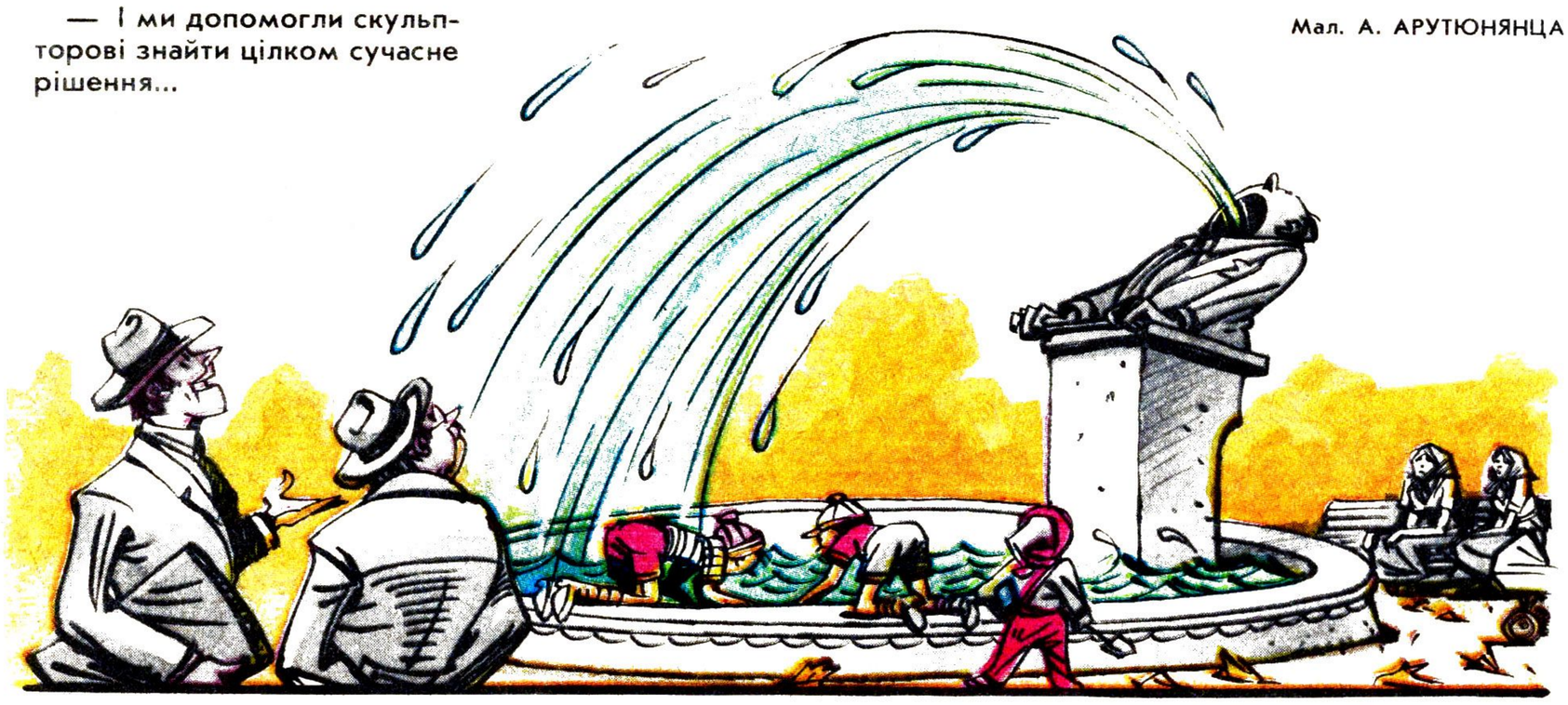

АФОРИЗМИ

● *Оптимісти — мріють, песимісти — тішать себе надією.*

● *Декому для щастя достатньо почути, що він щасливий.*

● *Скажи все, що ти про мене думаєш, і я скажу, хто ти.*

● *Особливо добре розуміють, що час — це гроші, ті, у кого немає ні першого, ні другого.*

Олександр ПЕРЛЮК.

м. Кіровоград.

Фелікс КРИВІН

З НОВИХ ВІРШІВ

БУАЛО

Нахвалявся старий Буало:
«Осміяти завадите зло —
Зразу ямку в землі проверчу
І туди набурчу, набурчу!»
Скільки ми пробурчали думок,
Де про зло говорити б відкрито!
Скільки в нас на землі тих ямок,
Що наверчено їх і нарито.
Всі ті ями — в душі і судьбі.
І хоч нібито совість не в плямах —
Кожен рив не комусь, а собі,—
Але інші калічаться в ямах.
Щоб таке та на світі було?
Винні перші, чи другі, чи треті?
Що ж, пішло все це від Буало?..
Ні, не практик він був,— теоретик.

З ІСТОРІЇ ІСТИНИ

Шумер сказати істину посмів,
Хотів її укарбувати в камінь.
Знайшлось немало істин під руками,
А каменя знайти він не зумів.

Відкрив і єгиптянин джерело,
Що напувало мудрістю новою.
Йому б достатньо одного сувою
Папірусу,— шукав, та не було.

А древній грек? І вздовж, і впоперек
Списав країну колами, пругами.
Та навіть у славетному Пергамі
Не трапив на папірус древній грек.

І ми пройшли шляхами багатьма,
Щоб істині відкрити нашу еру.
Та що поробиш, як нема паперу?
Для всього — є, для істини — катма.

ПРАВДА

Вийшла правда у сяючий зал
Із непам'яті, сну і туману.
І для неї знайшли п'єдестал
Той, що досі належав обману.

Натрудилась за довгі роки,
Надірвала і сили, і жили,
І схотілось нагору таки.
Все по правді. Вона заслужила.

Сядьмо, правдо, внизу попервах,
Між людьми відпочиньмо у залі.
Кажуть, правди немає в ногах,
Та ще менше її в п'єдесталі.

Переклав з російської
Петро СКУНЦЬ.

м. Ужгород.

**Гість Перця —
московський художник-карикатурист
Олег ЕСТИС.**

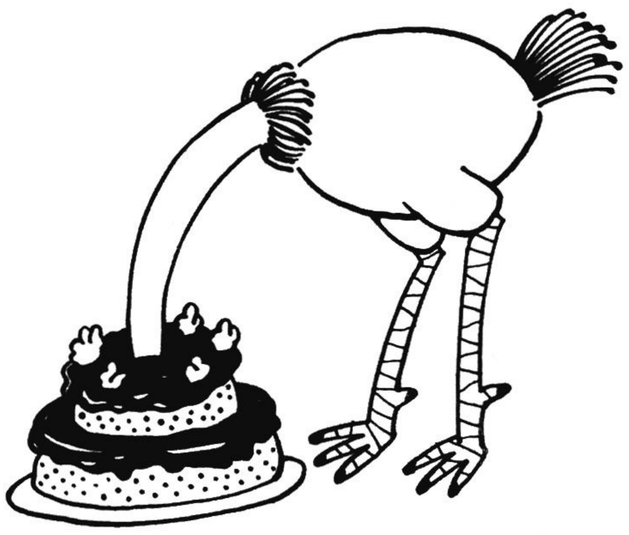

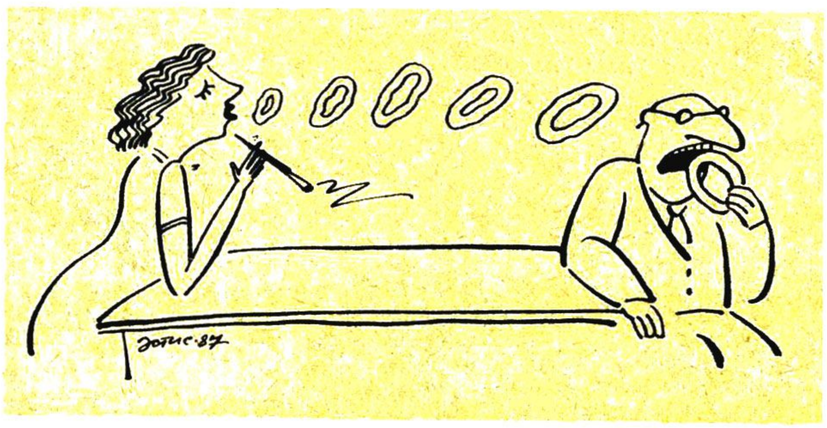

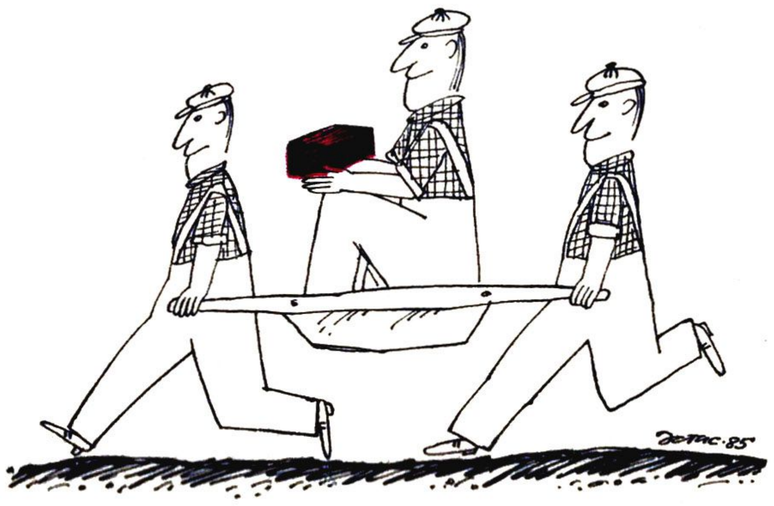

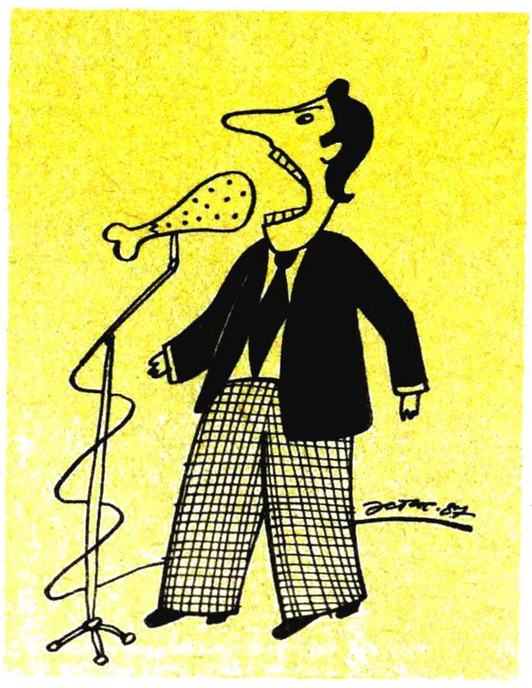

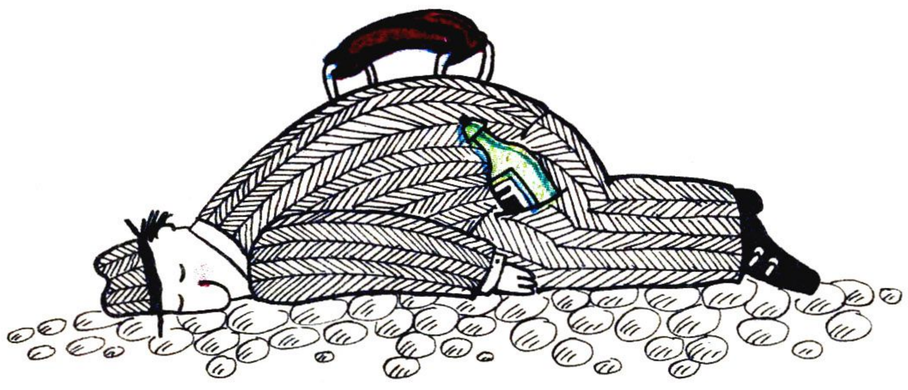

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Ф. МАКІВЧУК,
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Журнал «Перец» № 21 (1279)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 03.10.88.
Підписано до друку 18.10.88.
БФ 02184.
70×108/₁₆. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн.
фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 2 167 100 прим. Зам. 04929.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

© Журнал «Перець» 1988 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.
Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.

Адрес редакции:
252047, Киев-47,
ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати
издательства «Радянська Україна»,
252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням
вітчизняного фотонабірного
комплексу «Каскад»

«За попередніми даними Харківської гідрометобсерваторії, на завтра по місту передбачається можливий короткочасний дощ, гроза, без опадів. Вітер західний, 7—12 м/сек.».

(З газети).
Надіслала Л. ВАЩЕНКО.

«До мене підійшов офіціальний чоловік моєї колишньої дружини, з якою я зараз проживаю».

(З пояснення).
Надіслав В. ГОНЧАР.

«Мисливцями, які не заплатили членських внесків, жодної дикої качки в цьому році підбито не буде. Тих полювальників, хто не приймав участі у заготівлі кормів для своїх майбутніх жертв, теж чекають холості постріли...»
(З протоколу).

«...мій чоловік теж веде аморальний спосіб життя».
(Зі скарги).
Надіслав М. СКВОРЦОВ.

«Требується квартирант з вугільною книжкою від 30 до 45 років і з правами шофера».

(З об'яви).

«Самогонка мітлою з полиць змела все, з чого можна її гнати і доносити до широкого кола самогонників».

(З виступу на зборах).
Надіслав А. ІЛЬЧУК.

Теми малюнків цього номера придумали: В. Губін, О. Коноваленко, О. Гуцол, Л. Телятников, А. Василенко, В. Тильман, В. Чмирьов, Р. Друкман, В. Куція, В. Спельников, Є. Милутка, О. Монастирський, В. Соломашенко.

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

ЧОГО БАЖАЄТЕ?

— Знову у вас в меню нічого нового!
— А прізвище директора!!

— Синку, подивись: чи не сховала тьотя кетю!!

— А квитки у вагон-ресторан є!

— Ти куди!
— В лікарню: знайшли надлишок цукру в крові.
— А у мене — нестачу цукру в магазині...

— Погляньте, дівчата: Вакула взуття дістав!

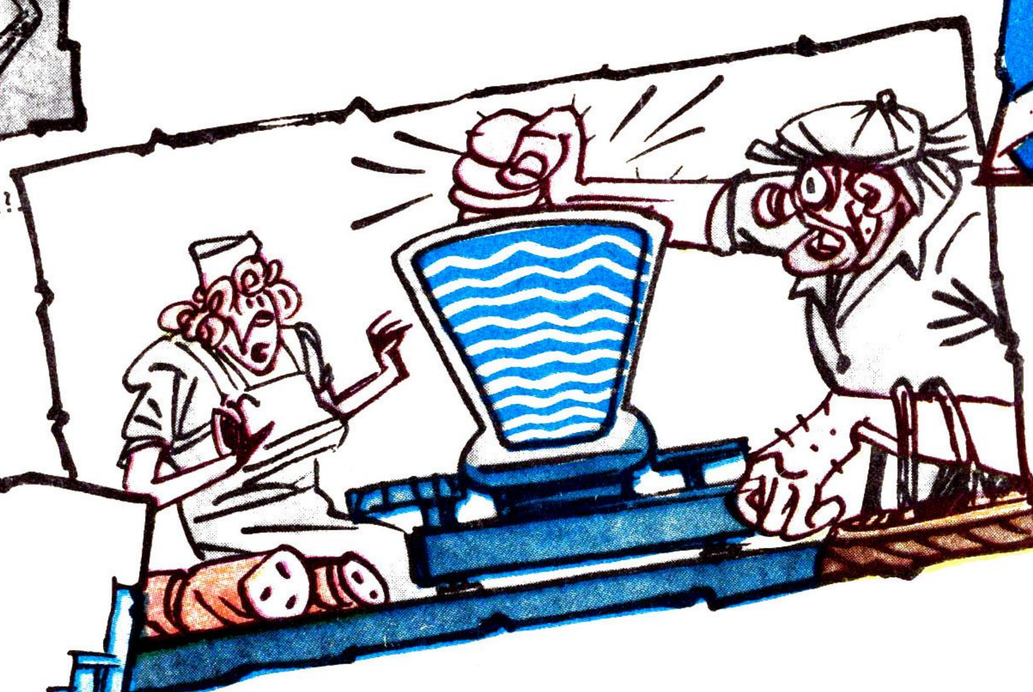

— Завтрашні газети потрібні?

— Сьогодні нам завезуть...
— Тс-с, нас підслуховують!

— От раніше ковбаса була — саме м'ясо!..